

MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

Dos. Nr. **40002**

Vol. Nr. **196**

ARHIVA OPERATIVA

DOSAR

Fond ^{ANCHETA} **Operativ**

CONSTANTINOVSKI ILIE

Data

28.11.1969

1531760

P 000218, Vol. 196

Urmează Vol. Nr.

P218/196

de ofiterii care au studiat dosarul nr.

Dir. 311
P.V. 12 07 67
p. 13.

111/ 21 Februarie 1950

N O T A

CONSTANTINOVSKI D. ILIE - LIUSA, fost BERCOVICI LEIB - LEON, s'a născut la Cernăuți în anul 1913. Este de profesie ziarist, absolvent al Facultății de Drept din București, necăsătorit, în prezent aflându-se în U.R.S.S., la Moscova, unde colaborează la diferite publicații sovietice. Tatăl său, anume CONSTANTINOVSKI DAVID, prin anul 1936 avea o librărie în localitatea Ohilia Nouă Jud. Ismail, unde se ocupa și cu difuzarea publicațiilor sovietice permise în acea vreme în România.

CONSTANTINOVSKI ILIE a venit în București pentru studii, în anul 1931, dată dela care începe a fi cunoscut ca militant al U.T.C., activând împreună cu tov. CONSTANTA CRACIUN (în prezent membră a C.C. al P.M.R.) cu care, în anii următori a avut strânse legături de prietenie.

Din unele informațiuni rezultă că în U.T.C. a suferit o sancțiune pentru faptul că și-a însușit suma de lei 300, rezultată din cotizatii.

În Decembrie 1931, îmbolnăvindu-se de pneumonie, CONSTANTINOVSKI ILIE, care locuia la căminul studenților evrei "Schuller", a fost luat și îngrijit de o tânără cu care a întreținut deasemenea legături de prietenie. Această tânără era originară din Basarabia și după cum relatează unele persoane care își reamintesc de ea, se numea DINA ADELSBERG, alte informațiuni arătând că se numea VERA ISACENCO. Aceasta, prin anul 1943, aflându-se în lagărul dela Vapniarca a îndeplinit un rol dubios, fiind cunoscută ca una ce a furnizat informații comandamentului militar al lagărului. Odată cu înaintarea Armatei Roșii și eliberarea celor aflați în lagăr, susnumita a fost reținută de organele Sovietice și cercetată în legătură cu activitatea sa. Ea a fost confruntată cu acel prilej cu un anume DASCALU PAUL, în prezent

inginer la Canalul Dunărea-Marea Neagră. Despre aceste chestiuni mai are cunoștință și tov. EM. VINEA, actualul ministru adjunct al Ministerului Industriei Alimentare.

În anul 1932, CONSTANTINOVSKI ILIE a fost încadrat în Partid, recomandat fiind de tov. MINA VOICU (soția tov. STEFAN VOICU, redactor principal la ziarul Scântea), primind sarcina de a fi legătura cu presa a tov. GOGU RADULESCU (actualul ministru adjunct al Ministerului Comerțului Exterior).

CONSTANTINOVSKI ILIE și-a început activitatea politică în cadrul căminului "Schuller", făcând parte din celula de Partid din acel cămin, care desfășura activitate prin organizația "Tribuna studentului sărac", cum și prin seminarii marxiste, în cadrul cărora se desbăteau subiecte cu caracter revoluționar.

În acea vreme, CONSTANTINOVSKI ILIE activa și în organizația de Partid a Sectorului II Negru, ținând întruniri sburătoare cu muncitorii dela fabricile și întreprinderile din acel Sector.

Între anii 1932-1933 a condus unele acțiuni studențești cu caracter revoluționar, care au avut loc cu prilejul zilelor de 1 Mai și 1 August.

CONSTANTINOVSKI ILIE organiza și conducea procese literare și seminarii de educare marxistă a tineretului din căminul "Schuller", luând cuvântul și în cadrul întrunirilor studențești, unde susținea revendicările studenților săraci, combătând totodată acțiunile studenților naționaliști.

Astfel, în ziua de 24 Octombrie 1933 a făcut o expunere în cadrul unei adunări a studenților, convocată de comitetul organizației "Tribuna studentului sărac", vorbind despre necesitățile studențimii sărace. Cu acelaș prilej a făcut apologia regimului din Uniunea Sovietică, criticând apoi asociațiile naționaliste studențești, pe care le arăta ca fiind în serviciul burgheziei.

În ziua de 28 Octombrie 1933 a prezidat seminarul marxist cu subiectul "Introducere în marxism" iar în ziua de 1 Noiembrie 1933 a vorbit în cadrul unei adunări a studenților membrii ai organizației "Tribuna

studentului sărac", despre progresele organizației, despre ideologia marxist-leninistă, scoțând în evidență mizeria în care se sbăteau studenții săraci, terminând cuvântarea printr'un îndemn la organizare și acțiune pentru cucerirea revendicărilor studențești.

În ziua de 19 Noembrie 1933 a participat la adunarea studenților basarabeni pentru constituirea "Cercurilor unite", considerate de Siguranța din acel timp ca organizațiuni comuniste.

În ziua de 3 Decembrie 1933 a luat parte la un proces literar în cadrul căruia s'au purtat discuțiuni asupra romanului sovietic "Cosica Graciov".

În Ianuarie 1934 a organizat o loterie pentru strângerea de fonduri necesare procurării diferitelor cărți marxiste pentru seminarul care avea loc la căminul "Schuller".

În ziua de 6 Mai 1934 a participat la o întrunire clandestină din pădurea Băneasa, unde a vorbit despre pericolul războiului imperialist, despre fascism și despre rolul studenților democrați în lupta contra războiului și a fascismului.

La 31 Mai 1934, un număr de 16 studenți și studențe aparținând diferitelor facultăți din Capitală, unii dintre aceștia fiind membrii ai U.T.C. și conducători ai organizației studenților revoluționari care activau în deosebi în cadrul "Tribunei studentului sărac", dela "Schuller", au fost arestați de organele Siguranței.

Cei arestați au fost înaintați apoi Consiliului de Război al Corpului II Armată, care, pentru continuarea cercetărilor a cerut Siguranței să-i mai fie înaintați un număr de alți studenți, între cari unii cunoscuți pentru activitate revoluționară în cadrul căminului "Schuller". Cu acel prilej a fost citat și CONSTANTINOVSKI ILIE care era student la Drept și domiciliat în căminul "Schuller".

CONSTANTINOVSKI ILIE și GHILMAN FROMI și FUCA, originari din Basarabia, în acel timp student la Academia Comercială, cari nu au fost găsiți de organele Siguranței cu prilejul arestării celor dintâi, erau

urmăriți cu mandate de aducere pentru a fi înaintați Cabinetului III Instrucție al Consiliului de Război al Corpului II Armată.

Siguranța fiind înștiințată că cei doi de mai sus și-au făcut apariția în căminul "Schuller", în ziua de 7 Iulie 1934, menționa că "ei s'au prezentat singuri" la acel Cabinet de Instrucție, al cărui titular era un Lt. Colonel anume MIHAIL. Nu se cunoaște însă ce au declarat susnumiții la acel Cabinet de Instrucție, iar din relatările unuia din cei reținuți și condamnați ulterior, deasemeni nu rezultă dacă CONSTANTINOVSKI ILIE a avut vreun rol în ceea ce privește căderea și apoi condamnarea unora din tovarășii dela "Schuller".

Asupra activității și relațiilor lui CONSTANTINOVSKI ILIE mai au cunoștință și tovarășii General Maior MIHAIL FLORESCU și General Maior VALTER ROMAN foști conducători ai organizației studenților revoluționari, descoperită de Siguranță în Iunie 1934.

În Decembrie 1934, CONSTANTINOVSKI ILIE a părăsit Bucureștiul, plecând la Chilia Nouă pentru a-și petrece vacanța împreună cu părinții. Era ținut însă sub observație de către organele Siguranței, cari urmăreau a-i cunoaște legăturile cu organizațiile comuniste.

În anul 1935 activează pentru înființarea secțiunilor de tineret în cadrul organizațiilor antifasciste care luaseră ființă în acea vreme, iar în anul următor ia parte împreună cu tov. GOGU RADULESCU la organizarea "Frontului studentesc democrat".

În acel timp colabora la publicațiile: "Studentul", "Era Nouă", "Cuvântul Liber", și altele, interzise ulterior.

Din însărcinarea conducerii "Frontului studentesc democrat", CONSTANTINOVSKI ILIE a redactat o serie de articole pentru ziarul "Dimineața" în scopul popularizării lozincilor "Frontului studentesc democrat".

În ziua de 9 Februarie 1936, CONSTANTINOVSKI ILIE a vorbit în cadrul unei șezători literare, organizată de membrii ai P.C.R., despre Stahanov și despre progresele realizate în U.R.S.S.

CONSTANTINOVSKI ILIE a figurat ca martor al apărării în procesul celor 8 antifasciști în frunte cu

prof. CONSTANTINESCU -IASI, proces care a avut loc la Chişinău între 5-30 Martie 1936. În depoziția sa, CONSTANTINOVSKI a vorbit despre diferitele curente care frământau studențimea evrească, spunând că în rândurile studenților evrei, ca și în rândurile studenților creștini se constată curente de dreapta și curente de stânga și că în linii generale, programul studenților evrei cu ideologie de dreapta nu diferă principial cu nimic de programul studenților de dreapta creștini.

Ca membru de Partid și publicist, CONSTANTINOVSKI ILIE a activat câțva timp sub conducerea și îndrumarea tov. L. RAUTU (actualmente membru al C.C. al P.M.R.), dânsul fiind singura persoană de a cărei autoritatea ținea seama și care reușea să exerce o influență bună asupra sa.

Încă dela începutul activității sale în București, CONSTANTINOVSKI ILIE s'a remarcat ca un element foarte inteligent, energic, cu o serioasă pregătire teoretică și un ridicat nivel ideologic.

Comportarea sa față de ceilalți tovarăși lăsa însă de dorit, uneori manifestându-se cam anarhic și nedisciplinat.

Între anii 1936-1937, CONSTANTINOVSKI ILIE a întreținut unele legături cu șeful partidului socialist unitarist, Dr. CHELERTER, pe care-l vizita la domiciliu, unde se afla de altfel și sediul aceluia partid. Cu toate că era atașat de Dr. CHELERTER, ceilalți membrii ai partidului socialist unitarist aveau față de el o atitudine rezervată.

Mai sunt cunoscute strânsele legături de prietenie pe care le-a avut CONSTANTINOVSKI ILIE cu Ing. HELIU ZILBER, cunoscut și sub pseudonimul de A. SERBULESCU, care, ulterior a fost demascat ca trădător al clasei muncitoare, în ultimul timp fiind arestat ca spion. Ani de-a rândul, CONSTANTINOVSKI ILIE a fost un nedespărțit prieten al acestuia. La locuința lui ZILBER l-a cunoscut pe siaristul englez SATTON WATSON, dela care a aflat diferite știri cu caracter internațional, fără a fi avut însă, după cum rezultă din unele informațiuni, alte legături.

În legătură cu ziaristul SATTON WATSON, se cunosc următoarele: s'a născut la Londra în anul 1916, fiind fiul publicistului englez SCOTUS VIATOR, cunoscut ca filoromân. A fost atașat pe lângă Legația Engleză din București funcționând în cadrul biroului de propagandă și colaborând cu atașatul Legației, CHALMERS WRIGHT. În timpul războiului anti-sovietic, SATTON WATSON avea gradul de maior și a funcționat pe lângă Legația Engleză din Moscova, ca specialist pentru relațiile dintre U.R.S.S. și țările balcanice. A vorbit la postul de radio Londra, despre România. A lucrat și pentru MASTERSON unul din rezidenții Intelligence Service-ului, din țara noastră. După încheierea Armistițiului dintre U.R.S.S. și România, a venit în această țară, unde a avut strânse legături cu TATARASCU, MANIU și BRATTANU.

La venirea sa în țară, SATTON WATSON s'a interesat de av. PETRE PANDREA, rudă apropiată cu fostul ministru de Justiție LUCRETIU PATRASCANU (element îndepărtat din conducerea Partidului, unde reușise să se infiltreze), BUCUR SCHIOPU, fost ministru în actualul regim (în prezent reținut pentru cercetări) și GOGU RADULESCU. Acesta din urmă a fost unul dintre primii prizonieri luați de Armata Sovietică în momentul declanșării războiului anti-sovietic. Despre aceleași persoane s'a interesat și col. Dr. CHASTELAIN, unul din șefii Intelligence Service-ului în România.

În Februarie 1937, CONSTANTINOVSKI ILIE a primit însărcinarea din partea lui STEFAN FORIS (demascată ulterior ca agent provocator strecurat în conducerea Partidului), ca să ia contact cu ziaristul ALEXANDRU C. CONSTANTINESCU, spre a-l atrage în cadrul mișcării de stânga a ziaristilor (și acesta din urmă a fost demascată mai târziu ca agent provocator).

În August 1937, se arăta că CONSTANTINOVSKI ILIE și GOGU RADULESCU, conducători ai "Frontului Studențesc Democrat", au fost îndepărtați din Partid pentru indisciplină și abateri dela linia trasată de C.C. al P.C.R. Susnumiții, din proprie inițiativă, în numele unui grup intitulat "Democrații Independenți", au început tratative cu unii din conducătorii partidului radical țărănesc, pentru colaborare pe baza unui program minimal, în scopul de a atrage tineretul din organizațiile muncitorești democratice,

acțiune calificată de Partid ca anarhică și de slăbire a Partidului.

Despre acest fapt a fost înștiințat și Colegiul de Presă al P.C.R., pentru a se evita orice legături cu aceștia.

Alte informațiuni mai arată că CONSTANTINOVSKI ILIE ar fi fost exclus din Partid pentru faptul de a-și fi însușit o sumă de bani aparținând Partidului.

CONSTANTINOVSKI ILIE a ținut însă și pe mai departe legături strânse cu cercurile comuniste, colaborând la ziarele "Dimineața" și "Adevărul", cum și la alte publicații de stânga.

Articolele sale aveau un accentuat caracter de stânga, fapt ce-i prilejua dificultăți cu prilejul publicării lor. Totodată, față de unii din cunoscuții săi își manifesta nemulțumirea pentru faptul că se publica prea puțin despre U.R.S.S.

El vizita în repetate rânduri Legația U.R.S.S. din București, interesându-se la reprezentanța presei sovietice despre lucrări cu caracter social-economic din U.R.S.S., consultând totodată catalogele cărților sovietice apărute.

În Octombrie 1937, CONSTANTINOVSKI ILIE și GOGU RADULESCU au încercat să scoată revista "Timpuri Noi", a cărei apariție au anunțat-o prin afișe pe care le-au lipit pe zidurile caselor din Capitală.

Pentru procurarea fondurilor necesare, cei de mai sus au cerut și au primit dela unii membrii de Partid, sprijin material.

Deasemenea, au mai cerut concursul, atât material, cât și în ceea ce privește obținerea autorizației necesare apariției revistei, dela lt.col. de rezervă PETRE PETRESCU, proprietarul ziarului "Lumea Românească", al cărui director era ZAHARIA STANCU, actualul președinte al Soc. Scriitorilor din R.P.R.

Lt.col. de rezervă PETRE PETRESCU a fost directorul general al Secției Armamentului a Soc. Revizita și membru în consiliul de administrație al Soc. Astra-Vegome, în prezent aflându-se reținut pentru activitate dăunătoare regimului din R.P.R.

Nu se cunoaște dacă între CONSTANTINOVSKI ILIE și PETRE PETRESCU au mai existat și alte legături decât

cele relatate mai sus, adică concursul pe care i l-a solicitat în vederea scoaterii revistei de stânga "Timpuri Noi".

La ziarul "Lumea Românească", a colaborat și CONSTANTINOVSKI ILIE, însă într-o foarte mică măsură.

La începutul anului 1938, CONSTANTINOVSKI ILIE a fost introdus de GOGU RADULESCU în redacția revistei "Viața Românească", revistă considerată în acea vreme de către Siguranță "un teren prielnic pentru penetrațiile ideilor și acțiunilor camuflate (ale comunistilor), în cercurile cele mai reprezentative ale intelectualității române", arătându-se că "CONSTANTINOVSKI ILIE îndeplinea sarcina de a informa pe comuniști asupra tuturor chestiunilor politice care se discutau la ședințele de redacție ale revistei".

Această revistă avea ca director pe profesorul MIRAIL RALEA (în acel timp ministru al Muncii) și C. VISOIANU (în prezent fugit din țară, fiind demascată ca spion al anglo-americanilor).

CONSTANTINOVSKI ILIE a înștiințat pe FORIS STEFAN că a reușit să intre în Comitetul de redacție al revistei "Viața Românească", cerând să fie primit în "Colegiul de Presă", pentru a servi interesele Partidului la această revistă, după directivele ce le va primi de la Colegiu.

Adeseori, CONSTANTINOVSKI ILIE se întâlnea la redacția ziarului "Dimineața" cu STEFAN VOITEC, (membru în Biroul Politic al C.C. al P.M.R., fost secretar al P.S.D.; în trecut a fost secretarul partidului socialist unitarist de sub conducerea Dr. GHELAERTER).

În Martie 1938, după suspendarea ziarului "Dimineața", CONSTANTINOVSKI ILIE împreună cu GHEORGHE DINU și STEFAN ROLL, fostul redactor al ziarului "Dimineața" (actualmente secretar de redacție la "Viața Capitalei", ziarul organizației de București a P.M.R.), GOGU RADULESCU, inginer BELU ZILBER și alții, căutau posibilitatea scoaterii unei publicații cotidiene de mare tiraj, cu caracter de stânga.

După unele informațiuni, până la acea dată, CONSTANTINOVSKI ILIE a avut legături și cu ziaristul GH. BEZA,

care, până în anul 1936 a făcut parte din mișcarea legionară, ca element fruntaș al acelei mișcări și care, în timpul războiului și mai târziu după încetarea ostilităților a avut legături cu serviciile de informații ale englezilor. Unul dintre cei mai apropiați prieteni ai lui BEZA, avocatul PETRE VULPESCU, element provocator îndepărtat din mișcarea muncitorească, era văzut deasemeni în anturajul lui CONSTANTINOVSKI ILIE. În timpul ultimului război mondial fiind plecat din țară, VULPESCU PETRE a avut legături cu serviciile de spionaj ale englezilor.

În afară de activitatea sa ca publicist, CONSTANTINOVSKI ILIE a funcționat un timp și la Institutul de Conjectură, instituție particulară cu caracter economic stipendiată de V. MADGEARU și N. MALAXA. Aici a fost numit de BELIU ZILBER, care era unul din conducătorii institutului.

După eliberarea Basarabiei, în vara anului 1940, CONSTANTINOVSKI ILIE, care urma să fie internat în lagăr în conformitate cu dispozițiunile Ministerului de Interne din acea vreme, reușește să plece la Chișinău, motivându-și plecarea față de cunoștinții săi, prin aceia că "în România nu sunt elemente revoluționare ci numai figuri ca în operele literare ale lui I. L. Carageale". Desconsidera poporul român, afirmând că acesta este incapabil să realizeze o mișcare muncitorească. În legătură cu plecarea lui CONSTANTINOVSKI din țară, nu s'a putut stabili dacă lt. colonelul GRIGORESCU ar fi fost acela care l-a trimis la Chișinău. Deasemeni, de către persoane care au cunoștință de activitatea lui CONSTANTINOVSKI în aproape tot timpul cât a fost în țară, acest lt. colonel nu este cunoscut.

La Chișinău, CONSTANTINOVSKI ILIE a lucrat câțiva timp la Institutul de Cercetări Științifice împreună cu DOLCIU KATZ și alții care îl cunoșteau și din trecut.

DOLCIU KATZ a fost anchetat în trecut de Partid pentru treptism. În ultimul timp se afla la Moscova unde căuta să se introducă în anturajul persoanelor care făceau parte din delegațiile R.P.R. care vin în Capitala U.R.S.S.

În timp ce se afla la Chișinău, CONSTANTINOVSKI ILIE corespundea cu studiourile cinematografice din Moscova

unde a fost chemat după ce a terminat un scenariu cinematografic. 10

În perioada asedierii Capitalei U.R.S.S. de către nazişti, CONSTANTINOVSKI ILIE a plecat în Asia Centrală pentru a lucra în calitate de consultant la studiourile cinematografice. A stat un timp în oraşul Taskent, unde era văzut împreună cu DORINA RUDICH (soţia tov. GOGU RADULESCU), cu care întreţinea strânse legături de prietenie şi pe care, atât în perioada cât a stat la Chişinău, cât şi mai târziu, a ajutat-o materialiceşte. În ultimul timp DORINA RUDICH se afla la Moscova împreună cu soţul său.

Pe la începutul anului 1943, sau 1944, CONSTANTINOVSKI ILIE, s'a reîntors la Moscova, în Iulie 1944 fiind văzut în Legaţia Republicii Socialiste Sovietice Moldoveneşti.

În acea vreme lucra în calitate de corespondent al ziarelor "Pravda" şi "Izvestia".

După încheierea Armistiţiului dintre U.R.S.S. şi România, în August 1944 CONSTANTINOVSKI ILIE a revenit în Bucureşti, de data aceasta în calitate de corespondent al ziarului "Izvestia", fiind în drum spre Viena. În Bucureşti a stat câteva zile locuind la Hotel Ambassador, cum şi la vechiul său prieten, ing. BELIU ZILBER.

În timpul războiului, părinţii lui CONSTANTINOVSKI au fost exterminaţi într'un orăşel din Basarabia şi după cum afirmă acesta, în urma unei anchete pe care a întreprins-o singur, a reuşit să descopere la Bucureşti pe acei care i-au omorât părinţii.

Prin 1946, CONSTANTINOVSKI ILIE se afla din nou la Moscova, domiciliind la Hotelul "Moskva". În acel timp el părea a fi foarte deprimat şi arăta că o duce greu din punct de vedere material. După cum afirma el, încercase să stabilească legături prin scris cu tovarăşii din ţară, cărora le-a cerut sprijinul pentru întocmirea dosarului său de Partid, manifestându-şi dorinţa pe a reveni în ţară. Vorbea despre faptul că Partidul nu-l reccheamă în ţară, despre o serie de greşeli făcute faţă de Partid şi că în general "nu ştie cum să se reabiliteze pentru a fi reprimit apoi în rândurile Partidului". În acea vreme lucra un scenariu pentru un film, colaborând totodată la diferite publi-
./.

cațiuni sovietice, însă, după cum spunea el, "în ce în ce mai greu".

Subestima realizările din țara noastră, desconsiderând în special ceea ce se publica în presa noastră democratică.

Se ferea de acei care-l cunoșteau de mult, iar aceștia îl ocoteau din cauza defectuosității caracterului său.

Nu s'a stabilit că scriitorul VICTOR EFTIMIU ar fi fost în trecut prieten cu CONSTANTINOVSKI ILIE, sau că acesta ar fi fost în bune relații cu fostul director al ziarului "Jurnalul", T. TEODORESCU-BRANISTE.

Moșiereasa DRAIGHER DIANA nu a putut fi identificată în București, ea nefiind cunoscută nici de către persoane care au activat împreună cu CONSTANTINOVSKI ILIE și cari cunosc activitatea acestuia, atât în țară cât și din U.R.S.S.

Alăturat se anexează copii de pe articolele publicate de CONSTANTINOVSKI ILIE în diferitele publicații la care a colaborat în București.

Verificăm pe numitul CONSTANTINOVSKI ILIE (tot el BERCOVICI LEIB, fiul lui DAVID), născut în 1913, care apare în declarațiile numitului FOMIN VSEVOLOD, fiul lui Vladimir (fost agent al Serviciului de Informații englez și român, condamnat) ca agent al serviciului de informații român, care a lucrat în 1938 cu șeful serviciului M.St.M. al Corpului II - Armată - GRIGORESCU. În afară de aceasta, despre faptul că susnumitul-CONSTANTINOVSKI a fost agent, se pare că este cunoscut fostului agent al serviciului de informații român unui oarecare CAZANESCU TONY (care în 1941 locuia în București pe Str. Episcopiei nr. 7).

să-l indentificăm
unde este?

CONSTANTINOVSKI a avut deasemeni legături apropiate cu ziaristul BEZA GHEORGHE, care până în 1936, a avut un rol însemnat în mișcarea legionară, iar în timpul și după terminarea războiului a întreținut legături cu serviciul de informații englez. Un prieten apropiat al numiților BEZA și CONSTANTINOVSKI era avocatul PETRE VÂLPESCU (VULPESCU), care în timpul celui de-al doilea război mondial, deasemeni a avut legături cu serviciul de informații englez.

În perioada anilor 1938-1940, CONSTANTINOVSKI a avut deasemeni legături cu colonelul PETRESCU P. - fost director al uzinelor militare "Resita", TUDOR TEODORESCU-BRANISTE - fost director al ziarului "Jurnalul" și cu VICTOR EFTIMIU - fost director al ziarului "Dreptatea Nouă", scriitor, în privința cărora există unele date neverificate în privința apartenenței lor la serviciul de informații englez.

În 1940, din România la Chisinău, împreună cu CONSTANTINOVSKI a sosit o oarecare cetățeană cu numele de KURTZ - BURAS ESPIR, fiica lui MARCU, căreia CONSTANTINOVSKI i-a dat ajutor să intre în serviciu. În privința numitei KURTZ - BURAS se cunoaște, că aflându-se la București, ea a fost secretara imputernicitului TASS (Agencia Telegrafică Sovietică), depe lângă Ambasada Sovietică, și a fost de câteva ori chemată la Siguranță unde i s'ar fi propus să devină agent al serviciului de informații român.

Soțul susnumitei - KURTZ ROBERT, fiul lui EUGEN, din anul 1931 și până în 1940, a locuit la București, unde ar fi avut legături suspecte cu numitul KONDRADI, fiul lui Adolf, colaborator al Ambasadei Germane.

În scopul verificării activității numitului CONSTANTINOVSKI și a clarificării caracterului legăturilor sale cu persoanele bănuite ca agenți a serviciului de informații englez, rugăm:

1. Prin posibilitățile organelor de Securitate verificați dacă într'adevăr numiții FOMIN V., CONSTANTINOVSKI I. și CAZANESCU T., au făcut parte din rețeaua informativă a Corpului II Armată română. În caz pozitiv, în măsura posibilităților, să se documenteze aceasta.

Ce se cunoaște în privința faptului unde se află în prezent Colaboratorul oficial al Corpului II - Armată GRIGORESCU. Deasemenea există sau nu în rândul agenturii organelor de Securitate din R.P.R., vreun agent de încredere care-l cunoaște bine pe numitul GRIGORESCU.

2. Comunicați ce materiale dețin organele Securității în privința apartenenței ziaristului BEZA GH., EFTIMIU V., TEODORESCU BRANISTE, Col. PETRESCU P., și avocatului VALPESCU (VULPESCU) la serviciul de informații englez și ce caracter au avut legăturile lor cu numitul CONSTANTINOVSKI.

Sicov

be pe ocazia întâlnirii
Trebuie găsit dosarul
și să mi-l aducă.

in. b. p. t. Radu

Sol indentificăm
unde este ?

Dospre toți sâmi de a
ce material avem
la fel să cerem și de la
dăco are ?

- Să mi spună ce agentură
avem pe lângă ei,
- Să mi verificăm ce avem
dospre ei și în ordine.

3 zile !!
9/11-1952

Unde se găsesco în prezent persoanele menționate mai sus și ce posibilități au organele de Securitate de a interpune pe lângă ei un agent verificat.

3. Verificați dacă într'adevăr germanul KURTZ R., locuind în București în perioada anilor 1931-1940, a avut legături cu fostul colaborator al ambasadei germane KONDRADI ARTHUR și ce se cunoaște despre caracterul acestor legături.

Ce date dețin organele Securității în privința apartenenței anumiților KURTZ, a soției sale BURAS și a lui KONDRADI la serviciile de informații străine.

4. Identificați domiciliul în România a fostei moșierese DRAGHER DIANA, plecată în 1940 din Chisinau și comunicați ce materiale dețin organele Securității din R.P.R. în privința ei.

Grünberg ? Trotskyist

Despre Sage Roidulescu să se facă note.

să cîntăm la
chită.

?

?

DIRECTIUNEA GENERALA A SECURITATII POPORULUI

- Secretariat -

15

Nr. 116148

CONFIDENTIAL

PERSONAL

Tov. DIRECTOR GENERAL NICOLAU

Rugăm binevoiiți a dispune ca din consultarea materialului ce posedă Serviciul Dvs., sau din relatările persoanelor care vin în legătură cu acest Serviciu, să se stabilească și să ni se comunice de urgență, ce date și relațiuni se cunosc despre Lt. Colonelul GRIGORESCU, care, în anul 1940 era colaboratorul serviciului de spionaj român, ce legături au existat între acesta și ziaristul CONSTANTINOV-SCHI ILIE, stabilindu-se, în caz că este posibil, dacă Lt. Col. GRIGORESCU a trimis în anul 1940 pe teritoriul U.R.S.S., la Chișinău, pe susnumitul ziarist.

COLONEL DE SECURITATE,

MAIOR DE SECURITATE,

III
Nr. 116149

✓

57 FEB 1946

CONFIDENTIAL

PERSONAL

MINISTERULUI APARARII NATIONALE
Serviciul de Informații al Armatei
Tov. General Maior Popa Emil

Rugăm binevoiciți a dispune identificarea Lt.Colonelului GRIGORESCU, care, după cum suntem informați, în anul 1940 era colaboratorul serviciului de spionaj român, comunicându-ni-se de urgență date și relațiuni în legătură cu activitatea susnumitului din acea perioadă, arătându-se care este situația sa în prezent.

Totodată rugăm să se stabilească, în caz că este posibil, dacă Lt.Colonelul GRIGORESCU a trimis în anul 1940 pe teritoriul U.R.S.S., la Chișinău, pe un anume CONSTANTINOVSCHI ILIE, de profesie avocat și ziarist și ce relațiuni ar mai rezulta în legătură cu acesta din urmă.

COLONEL DE SECURITATE,

MAIOR DE SECURITATE,

Constantinovsky, Ihe.

L'am cunoscut în anul 1931, în momentul când se afla
apropiat de mine și am fost oles menționat în
Comitetul Academic Gen. a studenților din, în primul
Comitet și de stăruie. Se vorbea despre faptul că după
un elucubrante timp, dar foarte pregătit. În aceeași
Vene - Decembrie 1931 a intrat la vestea grup
[redacted] fie indicat de la Camera de către prietenii sa

① X / nu mi s-a spus nimic dar pe care am reușit să
după 12 ani la Veprișca, în de portare unde a trecut
un rol foarte dubios, făcând o poză în informații
Comandamentului militar. Numele său a fost cunoscut
de la Vinea Zmurov, ministrul de interior, din care Paul
actualmente funcționează la cete mână de Construcții în
(Medgidia - Era omy nura din Chile).

Ulterior, el reîntră în legătură cu mine prin
studenți, până prin 1933. După aceea l-am reușit
par. Știu că s-a înțeles cu Zogu Regele la
diverse publicații. După 1944, a revenit, trecând
pe Viena, prin țara în colțate de coșmar
de război. Într-un timp la Silber (Herbert)
mi a vorbit foarte distant. În schimb a avut interese
cu Silber, dar asupra căreia nu mi s-a dat
nic: am fel de amănunțit.

Alte lucruri descrise despre daniel nu amuză
nefiind pentru eu el și murmur în cu totul alte zone.
13/12/80

J. C. J. J. J. J.

Il Cuvoste si S. Leonte (Milita Leontiu) care
funcționează dintr-un la Centrul de studii.

Il Cuvoste este o mamă Mihail Alexandru - Măi J. J. J. J. J.

Petre Novodan, Leontiu, Sebastian - Comitetul pentru S. C. S. S.

Deci Anume il Cuvoste ma-tu Edman Troika

(*) * pensarea de care se
vorbeste în nota de mai sus
se numește Vera Jacenco

Referințe despre tr. The Constantinesco. -

Pe tr. The Constantinesco l-am cunoscut în anul 1935-36, mi-am amintit exact anul, în nici un caz înainte de 1935.

În acea vreme Constantinesco era student cred în drept - n' activa în mișcarea „Studentul - Democrat”. Lucra împreună cu tr. Gogu - Rădulescu - actualmente ministru la Conserv. - Exterior - la Ziarele „Studentul Român”.

A luat parte activă în lupta ce dădeau stud. democ. împotriva legionarilor când stud. democ. au vrut să organizeze „greva” legionarilor n' să părăsească în facultate.

Constantinesco era cel mai bun prieten cu tr. Gogu Rădulescu, lucra împreună n' cu tr. Constantin Brăneanu.

A lucrat 3 ani împreună cu tr. Zaharia Hancu la „Lucea - Românească” unde era n' un colonel Petrescu - pe care nu am cunoscut n' me stău nimic. La fel a lucrat la „Avântul - Liber” care era un

Saptemănal democrat și la care lucra alături de Mr. George Hume actualmente secretar de relații la „Viata Sindicală”; și alții erau acesti.

El avea multe legături cu ziaristi și scriitori, cu un put. indică prea multe că nu le-am cunoscut.

Și Mr. Miron Constantinescu, membru în Biroul Politic al C.C. P. M. R. l-a cunoscut în calitate de conducător al unor studenților democrat.

Cu el amare ca element energetic, dinamic, f. inteligent, însă anarhic, nu prea disciplinat și cam trem.

Nu știu dacă a scris nr. 10 de revizuire liniei partidului. Dealtfel legătura mea cu clăusele a trănit numai câteva luni și era pe linia U.T.C.ului (a Tricolorului - Comunist). Cu toate că și după ce n'au mai fost legături cu clăusele, l-am văzut din când în când, prea însă ce foare nu am știut.

Mr. Leonida Răutu, membru în C.C. P. M. R. avea legături cu clăusele și ar putea să apare în prețurile. În 1950 n'au mai fost de el, abia în ultimul timp că ar colabora la „Proba”. —

București - 14.11. 1950.

Voicu Mina.

1.-

Teclan Eugen a fost confruntat cu mine în 2 rânduri. Odată la Siguranța Generală în biroul comisarului Turcu. Atunci m'a acuzat de participarea mea la cursa din Băneasa. Eu am negat totul și atunci Turcu m'a întrebat: "poate că agentul nostru (adică Teclan) minte" eu am spus că minte și am fost bățut, pentru aceasta afirmativ. A doua oară am fost confruntat cu Teclan la Consiliul de război în biroul locotenent colonelului Mihail. Cu această ocazie Teclan a repetat acuzația în prima confruntare.

Sofia mea mi a povestit că și tovarășul Parcu Nicolae a fost arestat în urma provocării acestui agent provocator.

Teslaru l'a chemat pe Parcu la
o întâlnire cu material, și a
adus la locul de întâlnire o ma-
șină cu poliție. A mințit lui
Parcu că vor pleca cu mașina.
Parcu s'a apropiat de mașină
și a fost arestat. -

Între studenții arestați următorii
s'au purtat foarte slab: Guras Boris,
din capul locului a dat declarații
complet false și s'a desolidarizat de
noi când am făcut greva foamei
la siguranță. Feldman Victor a
declarat tot ce a știut și în con-
fruntare cu mine a dat declarație
că am fost la excursie din Rânc-
asa. Actualmente proba bil este
unde a în U.R.S.S. în Sudul Bessa-
riei. -

Au vorbit pătări și s'au
purtat bine numai țărâșii
Wendler Eugen Conert (actualmente
Generalul Valter Roman) și Crișoi

Cfr. Al Sahia 17 et 4, -

4) Jack Lövenson actualmente
funcionară superior la Interne.

5) (Zoran Frederic dela Securitate)

Eu amona pe Dina sau Diana
sub numele de Adelsberg.
Este în vârstă de aproximativ
38-39 - 38 ani și am auzit
că s'a purtat foarte rău la
siguranță în anul 1937 sau
38. - a avut o soră mai mare
cu numele de Salima.

După cât îmi aduc aminte, Gustav
Timorochi era un canerist la 2,
care a fost achis și din Tribuna
fiindcă a avut o atitudine trdă
toare în timpul mișcării lor
impetivă presei democratice. -

Referința

El amorse pe Ilie Constantinovski aproximativ din anul 1934
 1935 în cadrul unui seminar Marxist. Acest seminar era făcut
 de o serie de tineri pe atunci începători în materie de
 istorică. La acest seminar au luat parte Gita Ionescu, Radu
 Popescu, Lica Ionescu, George Dinu, Ihevanu Lica, Badea Marinescu
 Doroncoș, Gogu Rădulescu, Ilie Constantinovski și poate mai
 erau și alții de care însă nu mi mai amintesc. După un an
 aproape toți au trecut la Cuvântul Liber sau la ~~Flacăra~~
 Flacăra. Întâlnirile cu Constantinovski erau destul de întâmplătoare
 fiindcă să fi avut oare legătură cu el pe linie politică sau
 prietenească. Știu că a fost un timp în conducerea mișcării
 studențești împreună cu Gogu Rădulescu. Iui adică amintesc destul
 de vag, că în acea vreme sau înainte se spunea despre el că
 ar fi exclus din partid din pricina unor lucruri pe care și la
 născut în vremea aceea și mai târziu știu că era bun prieten
 cu Bela Zilber pe care îl frecventa destul de des. Din pricina
 atitudinii lui insolente și încrezute nu mi făcea plăcere să
 discut prea mult cu el. De câteva ani spun anul 1939-40 neam
 întâlnit și am discutat despre filme sovietice și despre știința din U.R.S.S.
 și altele Pravda, Zvestia și spunea că are și legături cu ambasada
 sovietică. În 1940 după eliberarea Basarabiei a plecat la Chișinău.
 Majoritatea articolelor scrise de el erau în colaborare cu Gogu
 Rădulescu cu care era prieten nedespărțit. În 1940 neam întâlnit
 la Chișinău unde lucra la Institutul de cercetări științifice
 împreună cu Dănilă Katz și cu alții tot, de care nu mai îmi aduc
 aminte. Din caracterul lui obraznic și negatibonau nu s-a clintit
 nimic. A avut în acea epocă această atitudine de superioritate
 față de toți prietenii și cunoștințele lui. În acest an a început
 corespondența cu studiile de cinematografie din Moscova.
 Singurul om pe care Constantinovski avea o atitudine schimbătoare
 a fost totuși lui Gogu Rădulescu, Dorina Rudich pe care a ajutat
 materialmente tot timpul cât a stat la Chișinău și mai târziu
 în timpul războiului nu i-a nici odată să-i trimite bani în
 măsura posibilităților lui. Înainte de izbucnirea războiului
 a terminat un seminar de filme și a fost chemat la Moscova.
 În vremea lui la Institutul de cercetări științifice a scris o
 impresie de comunist. Timp de aproape 4 ani nu am mai
 aflat nimic de el. Într-o scrisoare a Dorinei Rudich am
 știut că s-a salvat din Moscova în timpul invaziilor arabe
 și a plecat să lucreze consultant la niște studii în Asia
 Centrală. Apoi s-a reîntors la Moscova pe la începutul anului '43
 în '44. În Iulie 1944 s-a reîntors la Moscova în Republica
Moldovenească. Fînd unul din puținii oameni pe care îl cunoscteam
 atunci la Moscova am încercat să-l văd mai des în unele
 caracterului lui astăzi au împiedicat relațiile noastre. Mă
 însă de un real folos în multe cazuri. Mă orientat în unele
 chestiuni principale și mi-au dat seama că are un raționament
 sănătos și mult mai bine pregătit. În vremea aceea lucra
 caședpent de război pentru Pravda și Zvestia. Nu știu cu
 cine avea legături de prietenie. Știu că tovarășii noștri se
 plîngeau de el și chiar îl disprețuiau pentru faptul că

unde me amut o lungă discuție cu el în care am avut
impresia că descopăr o parte din cauzele atitudinii lui.
În timpul războaiului Constantinovghii a suferit două
bătălii puternice. Una este exterminarea părinților lui care
locuiau într-un orașel din Basarabia. El a înțeles prin
o anchetă și a descoperit numele acelora care i-au omorât
părinții. După spusele lui i-a descoperit la Buc. și a doua
lovitură a fost una de ordin sentimental. El a fost foarte
îndrăgostit de o tovarășe care la venirea lui în Buc.
a găsit maritata și care la ocolit. Știu că la Buc.
prima dată a locuit la Hotel Ambassador și a doua oară
a locuit într-o garsonieră a lui Belu Zilber pe care o
avea înafara garsonierei pe care o locuia. Nu știu sigur
dacă această garsonieră s-a a lui sau era numai procurată
de el. După întâlnirile pe care le-a avut la Buc. mi s'au
îmbrăncă puterea în mod obișnuit și caracteristic se înconjură
de mister lăsând să se înțeleagă că este un om important.
În 1946 l-am întâlnit ultima dată la Moscova. Locuia tot
la hotelul Moskva. De data asta ne-am întâlnit mai des
și a mult mai prietenos și în general pareva extrem
deprimat. Până atunci mândria lui exagerată mi-a părut
măi odată să se plângă. Atunci în 1946 mi-a spus că
duce greu materialistică că este nevoit să locuiască la
hotelul Moskva pe toate oă îl costa eu am de seamă pe
posibilitățile lui de câștig, dar că trebuie să facă fata.
Tot atunci mi-a vorbit despre faptul că partidul nu îl
rechemă în țară, despre o serie de greșeli făcute față
de partid și că în general nu știe cum să se reabiliteze ca
să fie reprimat în rândurile partidului. Că a încercat de
numărate ori să stabilească legături prin scris cu tov.
din țară cărora le-a cerut sprijinul pentru întoarcerea
dovăduii lui de partid. În vremea acia lucra tot pentru
studierile de film un scenariu pe care mi l-a povestit, lucra
și pentru diverse reviste și gazete, pentru radio, publica
rinsa din ce în ce mai greu. Nu avea prieteni se parea
sămăni căi îl emascătau de mult și cămăni îl ocoteau
din pricina caracterului lui neurotic.

Perahim Jules

Membru de partid din 1947 din org. de bază
No 9 plastică din Mm. Artelar. -

N O T A

=====

In legătură cu CONSTANTINOVSKI ILIE, un cunoscut al său afirmă următoarele:

L'am cunoscut prin 1937-1938, la "Viața Românească" unde-l introdusese GOGU RADULESCU. Făcea parte, cred, din Comitetul Asoc. Studenților Democrați. Eu l'am văzut în epoca aceea de nenumărate ori, împreună, în special cu GOGU RADULESCU, MIHAIL DRAGOMIRESCU și PETRE VULPESCU; foarte des l'am văzut în casa lui RADU OLTEANU (funcționar la Malaxa, locuind pe Vasile Lascăr). La RADU OLTEANU el venea foarte des cu GOGU RADULESCU. Il vedeam iarăși cu regularitate la ședințele săptămânale ale Vieții Românești. Acolo, el se manifesta ca extremă stângă și chiar pe față, ca membru de Partid.

Deasemeni era foarte des cu BELU ZILBER (HERBERT ZILBER - SERBULESCU) care îl și numise la Institutul de Conjunctură (această instituție economică, se ocupa cu studiul conjuncturii, avea caracter privat și era întreținută din fonduri date de V. MADGEARU și N. MALAXA. Era condusă de PLUTARC COTARU (fostul secretar al Asoc. Ind. de Petrol), MIRCEA VULCANESCU și BELU ZILBER. Cu toată rezerva, cred să-mi amintesc, că în această epocă, organizase împreună cu ZILBER un curs de matematică marxistă, la domiciliul acestuia din urmă.

"Viața Românească" a fost suspendată, în urma unui articol al său, care trecuse direct la tipografie fără aprobarea direcției revistei. Stiu că avea cele mai rele relații cu SUCHEANU, secretar de redacție a Vieții Românești, vorbindu-se de rău reciproc, și acuzându-se: CONSTANTINOVSKI pe SUCHEANU că e agent, - SUCHEANU pe CONSTANTINOVSKI că e agent provocator. Stiu că la eliberarea Basarabiei (1940) a plecat din țară și că a revenit un moment, ca corespondent de război, cu Armata Roșie, urmărind drumul spre Viena, în August 1944, când l'au văzut destul de mulți oameni, printre care GEO BOGZA (scriitor academician) care mi-a relatat despre intrevăderea cu el următoarele: că era absolut mut asupra oricăror relații privitoare la viața sa în U.R.S.S.

și asupra vieții în U.R.S.S. în general. Că la sfârșitul convorbirii, l-a întrebat pe BOGZA, dacă e membru de Partid și dacă mai e comunist. Acesta răspunzând că este comunist dar că nu este membru al Partidului, CONSTANTINOVSKI i-a spus: " Bine, pot să-ți dau un sfat. Fi mai departe comunist, fi revoluționar, cum ai fost și cum vrei. Fi cu ei, fi lângă ei, dar nu te băga între ei, că e amarnic. La acestea nu a mai adăugat nici o explicație. Pictorul PERAHIM, care a fost și el în U.R.S.S. în aceeași perioadă, mi-a spus că nu a avut acolo relații cu CONSTANTINOVSKI, deoarece acesta fugea de toți români.

Sursă: serioasă

HIACINT

24

R E F E R A T

și Torhaulescu
211

Asupra următoarei persoane verificată la arhivele noastre.

1. CONSTANTINOVSKI D. ILIE fost BERCOVICI LEIB LEON
In 1939 un anume Ilie Constantinovsky, ziarist, f.d., vizitează în repetate rânduri legația URSS din București. Tot susnumitul vizitează pe numiții Lew Biciai și Adolph Kipster, puși în supraveghere de org.S.S.I.

In 1936 un anume Ilie Constantinovsky f.d., comunist, a fost însărcinat de conducerea F.S.D. (Frontul Studențesc democrat) să redacteze o serie de articole care vor apare în ziarul "Dimineața" popularizând lozincile frontului Studențesc Democrat și înlăturând acuzațiunea de comunism care se propagă în opinia publică. Susnumitul fiind un comunist notoriu.

In 1937 un anume Ilie Constantinovsky, ziarist, f.d., comunist, activează la ziarul "Adevărul".

In 1940 un anume Ilie Constantinovsky, ziarist, f.d., comunist, care activează la ziarul "Jurnalul" sub pseudonimul Constantin Valcovan, prieten cu însărcinatul de afaceri sovietic Kukoliev.

Lt. de Securitate

C. Novac.

ST

DIRECȚIUNEA GENERALĂ A SECURITĂȚII POPULARE

25

SECRETARIAT

Pr. 111.....

Data: 15 Ianuarie 1950

C E T R E:

rugă să fi eluat de urgență la fișe muni-
tuli.

- 1.- GHEORGHE V. CHI D. 1111, fost DELEGAT VICE 1911
1911, născut în anul 1913 în regiunea Cornu-
ți, de profesie sâmborist.-

MAJOR AL SECURITĂȚII

Forta URGENT

26

CONSTANTINOVSKI D. ILIE (tot el BERCOVICI LEIB - LEON)

Anul nașterii 1913, originar din regiunea Cernăuți.

Până în anul 1940, a fost supus român, a locuit mult timp în București lucrând în calitate de jurnalist la ziarele: "Jurnalul", "Adevărul", "Viața Românească" precum și la revistele, "Facla" și altele.

Din anul 1936, a fost membru al Partidului Comunist Român și apoi parese a fost exclus din partid pentru delapidarea banilor partidului.

Ar fi întreținut legături cu troțchiști români, GHELEBLER, VOITEC, GRINBERG, și GOLDBERG.

În anii 1938 - 39, era în bune relații cu PETRESCU, fostul director al uzinelor "Reșița" și cu TEODORESCU BRANISTE, fostul director al ziarului "Jurnalul"

În anul 1939 se întâlnea cu spionul englez SATTON - WATSON -

Scriitorul VICTOR EFTIMIU a fost prietenul său apropiat

În anul 1940 ar fi fost trimis de către colaboratorul serviciului de spionaj român loc. col. GRIGORESCU pe teritoriul Uniunii Sovietice (la Chișinău)

La Chișinău, în anul 1940, se întâlnea adeseaori cu moșiereasa DRAIGHER DIANA, care mai târziu a plecat în România.

TREBUIE SA FIE CONTROLAT

1. Dacă Constantinovschi - Bercovici a fost la București, dacă a lucrat la aceste ziare și reviste și ce anume a scris în ele.

2. Dacă a făcut parte din P.C.R., când și pentru ce a fost exclus.

3. Dacă există oarecari informații cu privire la legăturile sale cu troțchiști.

4. Dacă există în arhivă dosare sau materiale cu privire la serviciul său, sau legăturile sale cu serviciul de

spionaj. Cine a fost loc. col. Grigorescu, unde se află.

(Dacă este arestat, să fie interogat)

5. Cine sunt: fostul director al uzinelor "Reșița", Petrescu, fostul director al ziarului "Jurnalul" Teodorescu, scriitorul V. Eftimiu și moșiereasa D. Draigher. Unde se află dâșii și ce materiale există în legătură cu dâșii

6. Ce informații există asupra spionului englez Satton-Watson.

De controlat la toate arhivele și evidențele.

Poate îl cunoaște cineva dintre agenți sau dintre cei arestați.

14.3.1959

702
13.1.1959
13.1.1959

Către:
"Episcopatul" - la adresa de domiciliu a lui -
"TV" -
"Radio" - la adresa de domiciliu a lui -
"Analele" - la adresa de domiciliu a lui -
"Revista" - la adresa de domiciliu a lui -

Împreună cu el a rugat dispușeți ca, prin investigații discrete să se stabilească și să ni se comunice în termen strict de 3 zile, date și relații complete și amănunțite asupra născutului CONSTANTIN VECHEI D. ILE, fost BERGOVICI LEIB - LEON născut în anul 1913 în regiunea Gornăuți, despre care posedăm următoarele informații: Până în anul 1940 a fost supus român, domiciliu în București și lucra ca ziarist la: "Jurnalul", "Adevărul", "Viața Românească", "Pacla" și altele. A fost membru al P.C.R. din anul 1936 de unde ar fi fost exclus pentru delapidarea banilor partidului.

Ar fi întreținut legături cu elementele troțkiste: GHELER, GRINBERG, GOLDBERG și alții.

În perioada 1938-1939 se afla în bune relații cu fostul director al Uinelor "Reșița" nume TERESCU și cu fostul director al ziarului "Jurnalul" nume TEODORESCU BRANISTE.

În anul 1939 se întâlnea cu spionul englez SATON - Watson.

Unul din prietenii săi apropiați a fost scriitorul Victor Eftimiu.

În anul 1940 ar fi fost trimis de către colaboratorul serviciului de spionaj român Lt.Col. GRIGORESCU, pe teritoriul Uniunii Sovietice (la Chiginău). Aici se întâlnea adeseori cu negiereasa DRAIGHER DI NA care mai târziu a venit în România.

Menționăm că este absolut necesar a se cunoaște:

- Dacă CONSTANTIN VECHEI a lucrat la acele și re sau reviste și ce nume a scris în ele;

- Dacă a făcut parte din P.C.R., când și pe:

GORN CU.

DIRECTIUNEA GENERALA A SECURITATII POPORULUI

=====

29

No. 42/40.187

din 20.I.1950

C ă t r e

Mh.-
.....

La nota Dvs.No. 708din
...13.Ian.1949,

Avem onoare a vă înainta alăturatul
referat de investigațiile făcute asupra
numitului. *Constantinovich D.* ..
..... *Teie. -*

Lt.COLONEI DE SECURITATE

Ch. Petrescu
Ch. Petrescu

Locot. Maj. de Securitate

Serafim M.
Serafim M.

20.I.1950

R E F E R A T

Din investigațiunile făcute asupra numitului CONSTANTINOVSKI D.ILIE fost BERCOVICI LEIB-LEON, rezultă următoarele:

- CONSTANTINOVSKI D.ILIE (fost BERCOVICI), născut la 1913 în Cernăuți, ziarist, necăsătorit și domiciliază la Moscova.-

Susnumitul și-a desfășurat activitatea în București până în 1940.-

În timp ce era student a făcut parte, în 1931, din U.T.C. și a activat alături de ^{Tr.}CONSTANȚA CRĂCIUN.-

Se spune că pe atunci, având asupra sa suma de 300 lei, rezultată din cotizațiile studenților, susnumitul și-a însușit-o fapt care a atras după sine o sancțiune, însă fără să fie exclus din Uniunea Tineretului Comunist.-

În anul următor CONSTANTINOVSKI a făcut parte din P.C.R. fiind recomandat de către tov.MINA VOICU, ca legătură pentru presa lui tov.GOGU RADULESCU.-

Împreună cu acesta CONSTANTINOVSKI în 1936 a pus bazele Frontului Democrat Studentesc, și având organul "Studentul", publica articole privind viața studentască din acel timp.-

În cadrul P.C.R.-ului, a lucrat pe linie de presă, sub conducerea tov.RAUTU.-

Împreună cu ^{Tr.}GOGU RADULESCU, a încercat să scoată revista "Timpuri Noi".-

În acest scop au fost ajutați de către M.SERGHEI dela ziarul "Jurnalul", care intervenind la Ministerul de Interne n'a putut să obțină aviz favorabil.-

Frontul Democrat Studentesc, condus de GOGU RADULESCU și CONSTANTINOVSKI activa ilegal în cadrul Partidului Național Țărănesc, -și avea întruniri la sediul țărăniștilor din Str.Clemenceau sau din Str.Batiștei.-

Pentru a propaga ideile democratice, CONSTANTINOVSKI a scris articole cu caracter pur democratic în ziarele; "Cuvântul Liber", "Viața Românească și Jurnalul", condus de TEODORESCU BRANISTE.-

În acesta din urmă a publicat un articol intitulat Manuerheim (războiul ruso-filandez).-

Acest articol, pentru a nu fi cenzurat, l-a semnat M.SERGHEE.-

În 1936, susnumitul împreună cu ARTHUR MENDELVICI zis ARTHUR DUMBRAVA, GHEORGHE DINU zis STEFAN ROLL, a participat la o șezătoare literară organizată de către ilegaliști în casa croitorului MARTON din Str. Păstorului nr. 12.-

Cu această ocazie, CONSTANTINOVSKI a vorbit despre Stahanov, arătând progresele muncitorești în U.R.S.S.-

Se spune că în acel timp, susnumitul a avut legături cu GHELERTER care era șeful Partidului Socialist Unitar.-

Sediul acestui partid se afla la domiciliu lui GHELERTER și era compus din elemente în majoritate troțchiște.-

Acolo venea nu numai CONSTANTINOVSKI, ci și alți ilegaliști, însă susnumitul era mai atașat de GHELERTER în comparație cu ceilalți care aveau o atitudine mai rezervată față de acesta.-

Deasemenea îl vizita pe inginerul BELLA ZILBER, care în ultimul timp dovedindu-se că a fost un trădător al cauzei muncitorești, a fost condamnat la închisoare.-

La acesta se adunau pe lângă toți ilegaliștii din timpul acela și ziaristul englez SATTON WATSON.-

Acesta sub masca anti-levizionismului făcea spionaj și era cunoscut de către toți ilegaliștii, inclusiv CONSTANTINOVSKI, care îl întrebuințau numai pentru a le da diferite știri cu caracter internațional.-

Se spune că CONSTANTINOVSKI n'a avut legături cu SATTON WATSON.-

La redacția ziarului Dimineața, CONSTANTINOVSKI se întâlnea cu VOITEC, iar la Viața Românească avea legături cu VIISIOIANU, care în prezent este fugit din țară.-

În 1938, la direcția armamentului din Soc. Reșița se afla Lt. Col. PETRE PETRESCU, care pe atunci avea mare trecere pe lângă TUNIAN, MIHALACHE și alții.-

Lt.Col.PETRE PETRESCU, înainte de 1940, era solicitat de către unii ilegalisti, pentru a interveni fie să-i scutească de concentrări, sau de a le face legătura cu diferite elemente din opoziție, în scopul de a pune în discuție în parlament problema jafului legionar.-

Acest lucru s'a și întâmplat, deoarece discutându-se astfel de fapte în Parlament, a avut ca urmare demisia ministrului de Interne IUCA.-

Lt.Col.PETRE PETRESCU în prezent se află condamnat, deoarece a făcut parte din cunoscutul complot POPP și BUJOIU.

Investigațiunile n'a putut stabili faptul dacă ILIE D.CONSTANTINOVSKI în 1940, a fost trimis de către Lt.Col. GRIGORESCU la Chișinău.-

Aceasta fiind necunoscut la fișele generale din C.M.C. nu i s'a putut stabili identitatea.-

Totuși, se afirmă că, CONSTANTINOVSKI avea legături intime cu DRAIGHER DIANA, despre care se spune că aceasta cunoaște o mare parte din ilegalisti.-

Susnumita în 1940 a rămas în U.R.S.S., iar în 1945 a venit în România, stabilindu-se la București.-

Deoarece în urma căsătoriei a luat un alt nume ce nu a putut fi aflat, investigațiile n'au putut să-i stabilească domiciliul.-

Se spune că, CONSTANTINOVSKI nu a fost un element care a mers consecvent pe linia Partidului, deoarece avea nemulțumiri socotind că nu este just controlul Partidului asupra materialului scris de el.-

CONSTANTINOVSKI era în legături de prietenie cu elemente care nu vedeau partenic linia Partidului nostru.-

În 1940 a plecat în U.R.S.S. motivându-și plecarea prin afirmația că în România nu sunt elemente revoluționare și că în România toți sunt figuri ca în opera literară a lui Ion Luca Caragiale.-

Împotriva U.R.S.S.-ului, susnumitul nu s'a manifestat însă desconsidera poporul român, prin aceia că afirma că este incapabil să realizeze o mișcare muncitorească.-

În timpul războiului anti-sovietic se afla la Moscova unde lucra în calitate de corresponsent de război, pentru "Izvestia", iar după aceia a scris la "Pravda", precum și alte ziare din Moscova.-

Recent a publicat un articol în revista "Zvezda" care apare la Leningrad. Acest articol a fost tradus în românește și apărut în ultimul număr a revistei "Probleme Externe".-

Din 1940 și până în prezent susnumitul nu a mai venit în țară.-

În cece privește pe numitul SATON WATSON, investițiile au stabilit că numele adevărat al acestuia era SETON WATSON H. NICULAE, născut în 1916 la Londra, fiul publicistului englez, SCOTUS VIATOR, cunoscut ca filo-român.-

WATSON NICULAE a fost atașat pe lângă Legația Engleză din București, fiind repartizat la biroul de propagandă al acestei reprezentanțe diplomatice, unde a colaborat cu atașatul delegației CHALMERS WRIGHT.-

În timpul războiului antonescian a conferențiat la radio despre România.-

Între anii 1940 - 1945 a funcționat pe lângă Legația Britanică din Moscova, ca specialist pentru relațiile dintre U.R.S.S. și țările Balcanice.-

În timpul cât a stat în România era în legături cu TATARASCU, MANIU și BRATTIANU.-

B.N.

N O T A
=====

CONSTANTINOVSKI D. ILIE - LIUȘA, fost BERCOVICI LEIB - LEON, s'a născut la Cernăuți în anul 1913. Este de profesie ziarist, absolvent al Facultății de Drept din București, necăsătorit și domiciliază la Moscova, unde profesează ziaristica, colaborând la revista "Zvezda" și altele. Tatăl său anume CONSTANTINOVSKI DAVID, prin anul 1936 avea o librărie în localitatea Chilia Nouă județul Ismail, unde se ocupa și cu difuzarea publicațiilor sovietice permise în acea vreme, în România.

CONSTANTINOVSKI ILIE a venit în București pentru studii în anul 1931, dată dela care începe a fi cunoscut ca militant al U.T.C., unde activa alături de tov. CONSTANTA CRACIUN. Din unele informațiuni rezultă că în U.T.C. fiind, a suferit o sancțiune pentru faptul că și-a însușit suma de 300 lei, rezultată din cotizatii, nefiind însă exclus din organizație.

În anul 1932 a fost încadrat în Partid, recomandat fiind de tov. MINA VOICU, primind sarcina de a fi legatura tovarășului GOȘU RADULESCU, cu presa.

Activitatea politică și-a început-o în cadrul căminului Schuller al studenților evrei din Capitala, făcând parte din celula de Partid din acel cămin, care desfășura activitate în organizația "Tribuna Studentului sărac" cum și prin seminarii marxiste, în cadrul cărora se deșăteau subiecte cu caracter revoluționar.

În acea vreme, CONSTANTINOVSKI ILIE, activa și în organizația de Partid a Sectorului II Negru, ținând întruniri sburâtpare cu muncitorii dela fabricile și întreprinderile din acel sector.

Între anii 1932- 1933 a condus unele acțiuni studențești cu caracter revoluționar, care au avut loc cu prilejul zilelor de 1 Mai și 1 August.

CONSTANTINOVSKI ILIE organiza și conducea procesele literare și seminariile de educare marxistă a tineretului comunist din Căminul Schuller, luând cuvântul și în cadrul întrunirilor studentești, în cari susținea revendicările studenților săraci, combătând totodată acțiunile studenților naționaliști.

Astfel, în ziua de 24 Octombrie 1933 a făcut o expunere în cadrul unei adunări a studenților convocați de comitetul organizației "Tribuna Studentului Sărac", vorbind despre necesitățile studențimii sărace. Cu acelaș prilej face apologia regimului din Uniunea Sovietică, criticând apoi asociațiile naționaliste studentești pe care le arată ca fiind în serviciul burgheziei.

În ziua de 28 Octombrie 1933 a prezidat seminarul marxist cu subiectul "Introducere în Marxism", iar în ziua de 1 Noiembrie 1933 a vorbit în cadrul unei adunări a studenților membri ai organizației "Tribuna Studentului Sărac", despre progresele organizației, despre ideologia marxist-leninistă, relevând din nou mizeria în care se sbăteau studenții săraci, terminând cuvântarea printr'un îndemn la organizare și acțiune pentru cucerirea revendicărilor studentești.

În ziua de 19 Noiembrie 1933 a participat la adunarea studenților basarabeni, pentru constituirea "Cercurilor Unite", considerate în acea vreme ca organizațiuni comuniste.

În ziua de 3 Decembrie 1933 a luat parte la un proces literar având rolul unui tânăr comunist, eroul principal al romanului sovietic "Cosica Graciov".

În Ianuarie 1934 a organizat o loterie pentru strângerea de fonduri în vederea procurării diferitelor cărți marxiste necesare seminariilor care aveau loc în Căminul Schuller.

În ziua de 6 Mai 1934 a participat la o întrunire clandestină din pădurea Băneasa, unde a vorbit despre pericolul războiului, imperialist despre fascism și despre rolul studenților democrați în lupta contra războiului.

În cadrul activității sale printre studenți, a organizat în cursul anului 1934, doua greve la Facultatea de Drept din București.

*Trădare
adâncă*

În vara anului 1934, odată cu descoperirea unei organizații comuniste din Capitală, CONSTANTINOVSKI ILIE, a fost cercetat, împreună cu alți membri ai P.C.R., de către Consiliul de Război al Corpului II Armata.

CONSTANTINOVSKI ILIE, care se afla pus sub urmărire odată cu descoperirea acelei organizații, s'a prezentat singur la Cabinetul III Instrucție al Consiliului de Război al Corpului II Armată, de unde a fost pus apoi în libertate.

În Decembrie 1934 a părăsit Bucureștiul, plecând la Chilia Nouă, pentru a-și petrece vacanța împreună cu părinții. Era ținut însă sub observație de către organele Siguranței cari urmăreau a-i cunoaște legăturile cu organizațiile comuniste.

În anul 1935 activează pentru înființarea secțiunilor de tineret în cadrul organizațiilor anti-fasciste cari luaseră ființă, iar în anul următor ia parte împreună cu GOGU RADULESCU la organizarea "Frontului Studențesc Democrat".

În acel timp colabora la publicațiile: "Studențul", "Era Nouă", "Cuvântul Liber" și altele, interzise ulterior.

Din însărcinarea conducerii "Frontului Studențesc Democrat", CONSTANTINOVSKI ILIE a redactat o serie de articole pentru ziarul "Dimineața", în scopul popularizării lozincilor F.S.D.

În cadrul unei șezători literare, organizată de membrii P.C.R., în ziua de 9 Februarie 1936, la un croitor anume MARTON din București str. Păstorului 12, CONSTANTINOVSKI ILIE, a vorbit despre Stahanov și despre progresele realizate în U.R.S.S. La aceea ședință au mai participat: ARTHUR MENDELOVICI, zis ARTHUR DUMBRAVA, GHEORGHE DINU zis STEFAN ROLL, RADULESCU GOGU și alții.

În cadrul P.C.R.-ului, CONSTANTINOVSKI ILIE, a activat câțva timp sub conducerea tov. L. Răutu.

Împreună cu GOGU RADULESCU, a încercat să scoată revista "Timpuri Noi", în care scop au fost ajutați de către M. SERGHIE dela ziarul "Jurnalul", care a intervenit la Ministerul de Interne, fără a putea însă să obțină aviz favorabil.

În acea vreme, CONSTANTINOVSKI ILIE avea legături cu șeful Partidului Socialist Unitar, dr. GHELERTER, pe care-l vizita la domiciliul acestuia, la domiciliul căruia se afla de altfel sediul acelui partid. Cu toate că era atașat de Dr. GHELERTER, ceilalți membri ai Partidului Socialist Unitar aveau față de el o atitudine rezervată.

Deasemeni mai avea legături și cu inginerul BELLA ZILBER, care, în ultimul timp s'a dovedit a fi fost trădător al clasei muncitoare. La locuința inginerului BELLA ZILBER, CONSTANTINOVSKI ILIE l-a cunoscut pe ziaristul englez SATTON WATSON, cunoscut de altfel și de către alți ilegalisti și dela care CONSTANTINOVSKI afla diferite știri cu caracter internațional, fără a fi avut însă, după cum rezultă din unele informațiuni, alte legături.

În Februarie 1937, CONSTANTINOVSKI ILIE primește însărcinarea din partea lui ȘTEFAN FORIS, ~~cunoscut~~ ~~fapt~~ ~~comunist~~, ca să ia contact cu ALEXANDRU C. CONSTANTINESCU, spre a-l atrage în cadrul mișcării de stânga al ziaristilor. *demascat mai târziu ca agent*

În August 1937 se arată că CONSTANTINOVSKI ILIE și GOGU RADULESCU, conducători ai "Frontului Studentesc Democrat", au fost îndepărtați din Partid pentru indisciplină și abateri dela linia trasată de C.C. al P.C.R. Susnumiții din proprie inițiativă, în numele unui grup intitulat "Democrații Independenți", au început tratative cu unii din conducătorii partidului radical țărănesc, pentru colaborare pe baza unui program minimal, în scopul de a atrage tineretul din organizațiile muncitorești democratice, fapt ce era calificat ca acțiune anarhică și de slăbire a Partidului.

Despre acest fapt a fost înștiințat și Colegiul de Presă al P.C.R., pentru a se evita orice legătură cu aceștia.

Agent al
Siguranței

În toamna anului 1937, CONSTANTINOVSCI ILIE, împreună cu avocatul PETRE GR. VULPESCU, activist al "Frontului Studentesc Democrat", cum și membru al fracțiunii tineretului socialist- gruparea POPOVICI-MOSCAUTEANU, au încercat să pună bazele unui partid anume "Partidul Muncitoresc Tărănesc", fără a reuși însă să facă o grupare constituită, acțiunea lor rămânând numai în stadiul elaborării unui statut și lansării unor manifeste de propagandă în numele acestei grupări.

Tot în acel timp, CONSTANTINOVSCI ILIE, mai era cunoscut ca unul ce deținea legături strânse cu cercurile comuniste, colaborând la ziarele "Dimineata" și "Adevărul", cum și la alte publicații de stânga. El vizita în repetate rânduri Legația U.R.S.S. din București, interesându-se la reprezentanța presei sovietice despre lucrări cu caracter social economic din U.R.S.S., consultând totodată cataloagele cărților sovietice apărute.

La începutul anului 1938, CONSTANTINOVSCI ILIE, a fost cooptat în redacția revistei "Viața Românească", care era considerată în acea vreme de către Siguranță "un teren prielnic pentru penetrațiile ideilor și acțiunilor camuflate (ale comuniștilor), în cercurile cele mai reprezentative ale intelectualității române", arătându-se ca "CONSTANTINOVSCI ILIE îndeplinea sarcina de a informa pe comuniști asupra tuturor chestiunilor politice, care se discutau la ședințele de redacție ale revistei". Aceasta revista avea ca directori pe MIHAIL RALEA și C. VIISOIANU. Tot la această revistă mai colaborau, printre alții și MIRON RADU PARASCHIVESCU, cunoscut ca militant comunist și inginerul BELLA ZILBER, cunoscut sub pseudonimul ANDREI SERBULESCU.

arestat ca spion

Tot în acea vreme CONSTANTINOVSCI ILIE avea legături și cu MATEI SOCOR, considerat pe atunci ca comunist.

În cadrul redacției ziarului "Dimineata", CONSTANTINOVSCI ILIE, se întâlnea deseori cu STEFAN VOITEC, iar la "Viața Românească" avea legături cu

C.VISOIANU, care în prezent este fugit din țară.

În 1938, la Direcția Armamentului din Soc. Reșița, se afla Locot.Col. PETRE PETRESCU, care pe atunci avea mare trecere pe lângă IUNIAN, MIHALACHE și alții.

Lt.Col. PETRE PETRESCU, înainte de 1940, era solicitat de către unii ilegalisti, pentru a interveni, fie să-l scutească de concentrări, sau a le face legătura cu diferite elemente din opoziție, în scopul de a pune în discuție în Parlament, problema jafului legionar. Acest lucru s'a și întâmplat, deoarece discutându-se aceste fapte în Parlament, a avut ca urmare demisia Ministrului de Interne.

În prezent, Lt.Col. PETRE PETRESCU, se află condamnat ca unul ce a făcut parte din complotul POF-BUJOIU.

Intrucât Lt.Col. GRIORESCU, nu a putut fi identificat, nu s'a putut stabili dacă acesta l-a trimis pe ILIE CONSTANTIN NOVSCHI, în 1940, la Chisinău.

Legăturile lui CONSTANTINOVSKI ILIE, cu numita DRAIGHER DIANA, sunt cunoscute de către o mare parte din ilegalisti. Susnumita în 1940, a rămas în URSS, venind apoi în România în 1945, când s'a stabilit la București. Căsătorindu-se, susnumita și-a achimbat numele, care, neputându-i fi aflat, nu s'a stabilit nici domiciliul pe care îl are în prezent.

Din perioada dinaintea declanșării celui de al doilea război mondial, CONSTANTINOVSKI ILIE, este cunoscut ca un element care nu a mers consecvent pe linia Partidului, socotind ca injust controlul Partidului, asupra materialului scris de el. El întreține legături de prietenie cu elemente cari nu toate înțelegeau în mod just linia Partidului.

În vara anului 1940, în conformitate cu dispozițiunile Ministerului de Interne, din acea vreme, urma să fie internat în lagăr.

Totusi, în acelaș an, reuseste să plece în URSS, motivând însă plecarea sa prin aceea că în România, nu sunt elemente revoluționare, ci numai figuri ca în opera literală a lui I.L. Caragiale.

Nu se manifesta împotriva Uniunii Sovietice, însă desconsidera poporul român, afirmând că este incapabil să realizeze o mișcare muncitorească.

În timpul războiului antisovietic, CONSTANTIN NOVSCHI ILIE, se afla la Moscova, unde lucra în calitate de corespondent de războiu pentru ziarul "Izvestia", după care a scris la ziarul "Pravda", precum și alte ziare din Moscova.

Recent a publicat un articol în revista "Zvesta", care apare la Leningrad. Acest articol a fost tradus în românește și a apărut în ultimul număr al revistei "Probleme Externe".

În ceiace privește pe numitul SATTON WATSON, s'a stabilit că numele adevărat al acestuia este SETON WATSON H. NICULAE. Este născut în 1916 la Londra, fiul publicistului englez SCOTUS VIATOR, cunoscut ca filo-român.

WATSON NICOLAE, a fost atașat pe lângă Legatia Engleză din București, repartizat la Biroul de Propagandă al acestei reprezentanțe diplomatice, unde a colaborat cu atașatul Legatiei CHAIRMERS WRIGHT.-

În timpul războiului antonescian, a vorbit la radio Londra, despre România.

Între anii 1940-1945, a funcționat pe lângă Legatia Britanică din Moscova, ca specialist pentru relațiile dintre URSS și țările Balcanice.

În timpul cât a stat în România se afla în legături strânse cu TATARASCU, MANIU și BRATIANU.

41

Maronci 15 februarie 1950

O caracterizare a lui Victor Eftimiu

Un fapt evident este, că Victor Eftimiu este un democrat convins,

dar se îngheală amarnic acei cari îl cred că este azi un comunist convins. Nu este. O poți simți în felul cum vorbește, cum critică, și cum nu prea vrea să se angajeze într'un

rol prea de răspundere și de suprafață în actualul regim, asta tot din credință că "acum la spartul tărgului" să mă bag?"

Cu alte cuvinte, el este de părere că actualul regim nu mai este de lungă durată, că regimul democrațiilor populare nu va putea rezista sub asalturile apropiate ale ofensivei anglo-americane cu bombe atomice și hidrogenice, fabricate acum în serie.

Din activitatea lui din trecut, -il cunosc de peste 40 de ani, știu că Victor Eftimiu a fost totdeauna

un rebel, contra rânduielilor reacționare, tiranice, dar în același timp un ușor adaptabil

tututor regimurilor, fiindcă îi plăcea omului o viață confortabilă, tihnită, să aibe tot ce pofteste, asta după ani de zile de sărăcie, după o tinerețe de mizerie de albamez nomad, de mare talent, dar bohem incorrigibil. A suferit foamete în 1910 la Paris, și numai încet, încet și-a croit o existență ca scriitor, cu primul lui succes "Jugete mărăgărite" feerie romantică, pe care i-a jucat-o acum 33 de ani Pompiliu Eliade, fostul director al Teatrului Național. „Poi au venit succesele în serie cu piesele lui „Cocoșul Negru” Achim, „Ave Maria” Duhovnicul” Sișitil Pământului, etc. etc. Paralel a fost angajat cronicar dramatic la marile cotidiene, „Adevărul, Jurnalul „, și a ajuns la o situație materială strălucită, de invidiat.

Tot sătul de viața de privațiuni și lipsuri, s-a legat viața cu fiica ~~unui~~ milionar din Galați, așezina Macry, actriță, ^{prin moștenire} care avea rănduri întregi de case și la Galați și la Brăila și la București. Astfel Victor Aftimiu a fost în situație să trăiască 6 luni pe ani în străintătate, în Franța, Italia, de lângă escapadele lui la VIENNA, BUDAPESTA, BERLIN.

a fost și membrul al partidului lui Iuliu Maniu, dar nu din convingere politică, căci îl critica mereu pe Maniu, - ci numai fiindcă dorea o mare demnitate:

Să fie Ambasadorul României la Paris, dar când a văzut că nu-i se dă nici direcția Teatrului Național din București, decât pentru câteva luni, i-a simțit pe manietăți, și nu s'a afirmat de loc politicește.

La Venirea guvernului Groza, afirma înclinațiuni vădite pentru acest regim. I s'a încredințat iară Direcția Teatrului Național. Apoi i s'a luat această direcție - cea ce l'a măhnit. A început să critice.

Supărat că nu-i se joacă piesele vechi, fiindcă Zaharia Stancu directorul Teatrului Național îi tot spunea: "Pentru timpuri noi trebuie piese noi."

De aceea a scris piesa nouă "Halucii" și are încă o piesă nouă: "Fiecele Didinei".

acum repetă în dese ocazii:

Dacă aș voi, mi s'a încredințat oricând o mare situație, un post de mare răspundere.

dar nu mă bag. Nu-mi trebuie la spantul Târgului.

O caracterizare a lui Teodorescu Braniște

Acesta gazetar are serioase calități de director de ziar, și în două rânduri, și înainte de război și după război a dovedit că știe să fie directorul unui ziar democrat, însă de democrație burgheză, iar nu de democrație populară.

După toate informațiile noastre, Teodorescu Braniște, este un neînduplecat în convingerile lui. El rămâne cu vechile lui principii, nu se poate acomoda, nici adapte noului regim.

Or cât de discret este în tot ce spune, totuși unor prieteni intimi el se mărturisise, că nu poate concepe ziaristică, fără deplină libertate de gândire, el fiind din școala lui Const. Mille, înțelege a fi ziarist combativ, iar dacă îi se pune zgardă, îi se dictează scrijul, mai bine nu mai scrie de loc.

O duce foarte greu, în mizerie chiar, suferă de o boală grea "BAZENDORFER", ocnă îi sunt ieșiți afară, are mereu nevoie de aer de munte.

l'au ajutat o serie de prieteni, trimiteau-l cu soția
lui la Bredeal. S'au făcut ceva mai bine, dar e departe
de vindecare.

Pe dănsul regimul de azi nu poate conta.
Însă este un adversar loyal. Nu părăvește, nici nu
dă alarmă, nici nu vorbește contra guvernului,
contra regimului. Se abține dela orice discuție, evită
societatea, ca să nu-i se găsească vreo vină. E foarte
discret și taciturn.

=====
când Liviu Noste era liber
îl guta foarte mult cu buni
sentinți îngrijire medicale -
în prezent îl guta materia
liceste coresp. de necesitate
Alex. Coler. precum și alți ga-
feton care au lucrat sub
directivă lui ca ziariști -

46

N O T A

=====

CONSTANTINOVSKI D. ILIE, - puțin cunoscut în cercurile ziaristice - a colaborat totuși la mai multe publicații, printre cari, câteodată la "Adevărul" și "Dimineața" și mai ales la "Cuvântul Liber".

A fost unul din conducătorii grupului studenților democrați prin 1933-1936, alături de MIRON CONSTANTINESCU, MIHAIL DRAGOMIRESCU, CONSTANTA CRACIUN (și GOGU RADULESCU), actualmente ministru adjunct la Comerțul exterior, cu care era în excelențe raporturi de prietenie.

Cunoscut se pare și sub numele de ILIE CONSTANTINESCU. Se pare că în afară de GOGU RADULESCU, a mai avut excelențe raporturi de prietenie și cu D-na. CONSTANTA CRACIUN, actualmente membră a Prezidiului R.P.R.

Originar dintr'un orășel din Județul Ismail, a folosit acest fapt, pentru a se repatria în 1940 în Basarabia.

Mânându-l după cât se spune și pe Dl. GOGU RADULESCU.

După 23 August 1944 a venit în țară ca reporter de război al unor ziare sovietice, rămânând în această calitate aproximativ doi ani.

După încheierea tratatului de pace în 1946, s'ar fi înapoiat în U.R.S.S.

P.S.

Se pare că tot timpul cât a fost în țară s'a menținut în aceleași raporturi de prietenie cu Dl. GOGU RADULESCU. Alte relații în afara acestora - culese oral - nu avem. Si acestea trebuiesc luate cu toată rezerva, fiind culese după cum spuneam mai sus, dela alții, nefiindu-ne de loc, cunoscut personal.

Sursă : TICU

a fost cristial N.T., trecând apoi la
frigor Suiian. Deoarece acesta era asociat
lui Malaxa, Petrescu a fost internat la acesta.

Când Malaxa și Asublușii au cumpărat un
pocul de activități ale lui Schizopara delu-
Astre, Petrescu a fost luat delu Rosta
și trecut la Astre-Vagane. Adătos în
el au trecut Vidrișchi.

Vidrișchi a fost internat la secția
Vagane, dar Petrescu a trecut la noua
secție înfrântată de armament, ca Director
General al secției.

La Rosta Petrescu era tot la secția
de armament. x x

În timpul legământului a fost ~~scut~~ ^{plecat} delu
Astre, dar ulterior, după rebeliune, un
grupul lui Malaxa ~~gălbui~~ ^{gălbui} Dobru cu care
era prieten, a venit la Astre.

De acolo a dus o activitate de spionaj
a lui Malaxa în sensul netezirii asperității
inter de armamentului și Malaxa. —

Tot în timpul lui Antonescu a fost
înlocuit din nou, dar pentru abia
se vorbesc astfel a vândut produse
moore: săli în fața societății conduse
el. Utiliza cauzele societății în scopuri
personale, pentru transporturi și produse
agricole ale moore: săli. —

Este bun pentru ca arde de interes
care-i curăță toate vata și
a lucrat cu el la Astia. — x x x

111/ 30 Ianuarie 1950

49
30.1.1950
N O T A

Rugăm a fi căutați la Fișele A.S. următorii:

DRAIGHER DIANA	✓ 18. FELDMAN VICTOR
GOLDMAN GHERS zis GICA	- ✓ 19. GROSS GHEORGHE
ZILBERMAN IANCU	- ✓ 20. MENDELOVICI ARTHUR zis DUMBRAVA
ROZENBERG HAIM	✓ 21. CONSTANTINESCU C.ALEXANDRU, ziarist
DASCALU PAUL	- ✓ 22. VULPESCU Gr. PETRE, avocat
COGAN MIHAIL <i>ing. din Sovica</i>	23. MIHAIL. Lt. Colonel în 1934 la Consiliul de Război al Corpului II Armată.
NEUMAN IACOB	- 24. DINU GHEORGHE zis ROLL STEFAN
GHILMAN FROIM	
CERNEVSCHI DANIEL	SEFUL SERVICIULUI
.METIUC VALENTIN	
.VEINBERG FUCA <i>ing. din Uzina</i>	
.GRIGORIU DVORIN	
.BERLIZON ILIE	
.BESSLER PAULA	
.NEULENDER ERNEST	
.CRIVOI SULIM	
.IMAS BORIS	

247

Stanescu

7.11.950

N O T A

=====

Rugăm a fi căutați la fișele A.S., următorii:

- ✓ 1. ~~TESLARU EUGEN~~, originar din Tighina, în 1934 student la Matematici
- ✓ 2. ~~BEZA GEORGE~~, născut în anul 1907 în Ghimpați Jud. Vlașca, ziarist.
- ✓ 3. ~~ZILBER BELLU~~ sau ~~BELLA~~, zis și ~~ANDREI SERBULESCU~~, inginer.
- ✓ 4. ~~SATTON WATSON H. NICOLAE~~.
- ✓ 5. ~~EFTIMIU VICTOR~~, scriitor.
- ✓ 6. ~~TEODORESCU TEODOR BRANISTE~~, ziarist.
- ✓ 7. ~~MEDNIC VALENTIN~~, în 1933 student la Arhitectură.
- ✓ 8. ~~COLEV NICOLAEV IVANOV~~, în 1934 student la Electrotehnică.
- ✓ 9. ~~TOTE A. MARCU~~, în 1934 student la Electrotehnică.
- ✓ 10. ~~STEFANESCU ERONIMA TARANA~~, originară din București, în 1934 studentă la Științele Naturale.
- ✓ 11. ~~MALAMUD ETIA~~, originară din orașul Bălți, în 1934 studentă la Chimia Industrială.
- ✓ 12. ~~PASCU NICOLAE~~, originar din comuna Pietroasa-Vâlcea, în 1934 student la Litere și Filozofie.
- ✓ 13. ~~BALUTZI BORIS~~, în 1934 student. *la Politichescu*
- ✓ 14. ~~MOSCAUTEANU~~, avocat din Ismail
- ✓ 15. ~~POPOVICI CONSTANTIN~~, de profesie pantofar.

SEFUL SERVICIULUI.

3) ~~26061 ind. var. - nota f. II 940. 25534 ind. var. - 2998 ind. var.~~
~~24937. - vol. XXII. N. 18. III 938~~ *la C.C.*

~~2400 ind. - 816% - V. 26. vi. 925 - 2691.5 - J. 34406/443 - J. 12/59/863~~
~~2691.5 - J. 62534/443 - 69255 ind. ind. - V. 26. vi. 944 - 4691.5~~
~~1948.5 - J. 36206/443 - V. 26. vi. 944 - 4691.5~~

~~913436 and 100 and c. 1928. 7p vol. II. 4. 14. 936. 58557 and end.~~
~~73gl vol. II. 4. 2350/938. 62p. Nov. 14. 936. 84gl vol. II. 2. 579.~~
~~3814g. Sum c. of 4. 14. 936. 2. 579.~~

~~389 p. vol. II. f. 16 v. 934 - 389 p. vol. I. totm 19. xi. 933.~~

~~38970 - not " 19. V 934 - not 25. II 934 -~~

~~101 12328 ind - 33476 ind - 389% vol. I. Not in NW 934 -~~
~~4093% - Ord 8804 1935 - 389% vol. II Not in NW 1936~~

~~13897 - vol. II - 28510/1915 - 14670 - vol. II - 54251/~~
~~12/ 32919 and 12/ 92178/1936 - 25193 - vol. II - 14670 - 14670~~

~~5899 - vol. II 11.5.50 936 - 21.7.93 - vol. II 14.4.96~~
~~6133 - vol. II 2.3.51 936 - 21.7.93 - vol. II 14.4.96~~
~~21.35.12.1986 - 6133 - vol. II 14.4.96~~

NotăObiect -

Declarația lui Căpănescu Gabriel,
în stare de libertate ompră amabilitate
pe care le are cu privire la administrația
lui Constantinovskii, ~~în starea de libertate~~

În anul 1935 - a intrat în Tranchetă, unde a
amovut o serie de elemente dintr-o cor. în reînviat
de Stenatopul al, av. în coleg. Buc - Hefenesc, în Teveler
av. Bucaresti; Consta Levescu, Le Gărescu Hergeni.
Într-o reînviat de el fi amovut pe Constantinovskii
Șki, și înviat că poate el a amovut în vi în
unul cu totul în timp plătut fără a avea
une leg. cu el -

Șki a în Tranchetă, are o org. studentescă, în vi
un a fiut parte din el și un amovut care are un
letorii - Șki auzi de Șki a în vi dintr-o conducător
pe care din secretariat Tranchetă -

În 1938, a fost încorporat și a det. a fiut serv.
militar la reg. 1. Art. laie grănicier, Buc - în grad de
fag. T. R. -

A fost eliberat în Coreș, și a det. a fiut și a det. a fiut
cu serv. social în Reg. Făgăreș, până în sept
1939, când a fost concentrat în trini pe front în
Belorussia, apoi la Ședlov - unde la 6 febr. 1940, a
fost amovut Lt -

A fost mutat la reg. 9. Art. laie Craiova, de unde
a det. a fiut. Când amovă până în sept 1941, când
a det. a fiut din nou și trini pe front, ~~unde nu s-a~~

punde după câteva zile case prizonier. Se reintorc
în țară la 19.11. 1946, din prizonier -

Se știe că are un amic, un comandant
de armată de Grigorescu, care se va fi fost deținuț
I, din Corp. II - armată - a avut în timpul prizonier
fidelitate de un Cpt. Grigorescu, pe care în de vremea am
cote -

Alte prieteni lui din timpul Franței îl amintește de
un om nume Fournier Levallois, care nu s-a adus
aminte în ce împrejurări s-a cunoscut, în ce an
a avut relații de prietenie -

Despre Levallois, afirmăm că are un amic, un
bărbat din Chisinau, care se va fi cunoscut
a ocupat o poziție - G. trăiește din zilele apăsătoare
afaceri -

Stă deosebit de a se origina din România
în cetatea Albă - s-a născut într-o familie
anul 1900 -
un amic, un prieten din cunoscut
de a le lui Fournier -

Un bărbat, un om de fi răbdător, încredere -
Fournier despre Constantinovici. Se va fi
agent al Siguranței. Se știe că are un
dispută în adăptare în cel care este politice
pe furt -

Angajament.

Subsemnatul Căpitanul G. Gabriel îmi dau angajamentul ca cele discutate în ziua de 24 m 953. cu organele securității Statului să nu le comunic nimănui și să păstrez absolută discreție.

În cazul în care îmi încălca acest angajament mă fac pasibil de sancțiunile legilor în vigoare ale R.P.R.

G. G. Gălbeneț

Cețulescu

1937. Ormate. T. 2. Reg. 14. art. Craiova.

1935 - a intrat în Facultate -

- Coleg. - Harnetopol Alex. & coleg. Bucure.
 - Hefararu Teodor. art. Bucure.
 - Coralia Ioselin.

În Facultate era o org. studențească - prin
 amicale care erau conducători și el a fost unul
 în secretariat facultății - în a făcut parte din organizație.

- Coleg. } - Răducanu G. mort
 - Lăzărescu Iulian - un stăruitor de artă

Ormate1938 - intrat. Reg. 1. art. laie grăniceri Bucure. terminat
 în grad de serg. T. R.

prima în R. 1940. Concentrat - din hote și prima în noi 1939, sept. 39.

- June 1939. di-a dat L. C. C.
- a făcut serv. social - în Reg. Făgăraș - prima în
 Sept. 1939. când a fost din nou concentrat -
- a plecat pe țară în elocvență - a fost trimis
 la Școala de of. art. laie reg -
- 6. June 1940. amănunt la grad de Lt.
- febr. 1940 - intrat la Reg. 9. art. Iași -
- Reg. 1. Ormate -

- Reg. 9. art. era pe punct - la Douce lungă
 la huc -

- T. R. 1940 - desconcentrat - în urma morții fratelui
 a stat mare timp în April. 1941 -

- În Sept. 1941 a fost mobilizat din nou din punct
 front - după câteva zile a fost pus în
 laie forțată - fiind prima în 1946. 19. R. 1946 -

[illegible]

- the purpose of this act is to student -
the important solution has in the past -

Apunsa cu erete de marecare, de la Cetate Albă
după câte îți recomand, te - ^{Forma}
Amosanti, si prilej de a ti. Leva lo d, un
Amosanti -

► În p. prezintă delbe la f. cunoscut pe vremea
Constituirii vol. poate să fie vrea cunoscut în
plăcarea - în p. prezintă delbe și-a vol. + formă, de
el -

Je t'embrasse, le 14/11/1940.

[illegible]

- în: din Facultate nu sîi recominde de Coubtschowski.
 - Tomic, sîi povestea ce făcea afaceri; cu mine, sîi
 alte lucruri; de ce nu amare
 în care se făcea afaceri - în el

Sunt de acord cu aceste declarații

Lehrbuch

13 Ianuarie 1951.

N O T A

56

CONSTANTINOVSKI ILIE.

Din arhive rees următoarele:

În 1934, CONSTANTINOVSKI ILIE zis LIUSA originar din Chilia Nouă-Ismail, este semnalat ca student la Facultatea de Drept din Capitală. El activează în mișcarea comunistă încă din anul 1931, când a venit în București pentru studii universitare.

A început să activeze în mișcarea comunistă la Căminul Schuler cămin al studenților evrei din Capitală, făcând parte din celula comunistă din acest cămin.

Siguranța de atunci arată că celula dela cămin își desfășura activitatea "prin organizația camuflată" denumită "Tribuna studentului sărac" și prin ~~seminariile~~ ~~seminariile~~ marxiste, în cadrul cărora se dezbăteau subiecte cu caracter revoluționar comunist, prin conferințe.

În anul școlar 1932-1933 se semnalează că a condus acțiunile studențești cu caracter revoluționar în zilele festive de 1 Mai și 1 August, colaborând și la publicația de stânga "Bluze Albastre" pe care ulterior regimul din acea vreme a interzis-o la apariție.

În ziua de 14 Octombrie 1933, CONSTANTINOVSKI a organizat un proces literar asupra romanului "Fecior de Slugă" al lui N.D. COCEA, unde participă ca apărător împreună cu studenții GOLDMAN GHERS zis GICA, ZILBERMAN IANCU, COGAN MIHAIL, ROSENBERG și alții.

În ziua de 24 Octombrie același an la căminul Schuller s'a ținut o adunare studențească convocată de comitetul organizației "Tribuna Studentului Sărac", când s'au discutat chestiunile taxelor universitare și a regimului din universități.

CONSTANTINOVSKI a fost reporterul adunării, făcând o expunere asupra necesității organizației "Tribuna Studentului Sărac", criticând asociațiile studențești ca fiind în serviciul burgheziei și făcând apologia regimului sovietic. În cadrul aceleiași adunări au mai luat cuvântul și studenții PAUL DASCALU, GOLDMAN GHERS, NEUMAN IACOB și GHILMAN FROM, și alții.

În ziua de 28 Octombrie 1933, CONSTANTINOVSKI a prezidat un seminar marxist cu subiectul "Introducere în marxism" când au vorbit ROSENBERG HAIM, GOLDMAN GHERS și GROSS GEORGHIE.

El a făcut parte din comitetul de inițiativă pentru înființarea organizației de stânga a studenților basarabeni, cunoscută sub inițialele T.E.B. (Tineretul Economic Basarabean).

În ziua de 19 Noiembrie 1933, el este semnalat că a participat la o adunare a studenților basarabeni pentru constituirea Cercurilor Unite pe care Siguranța le socotea "niște formațiuni comuniste".

Tot în 1933, la 3 Decembrie la căminul Schuller a avut loc un proces literar asupra romanului sovietic "Cosica Graciov" în cadrul căruia CONSTANTINOVSKI a avut rolul de apărător și a reprezentat pe eroul romanului, GRACIOV.

La acest proces au mai vorbit și studenții METNIC VALENTIN, WEINBERG FUCA, BORIS IMAS, GRIGORE DVORIN și alții.

În Ianuarie 1934, susnumitul împreună cu alții au organizat o loterie ca să procure fonduri pentru a putea cumpăra publicațiile străine și cărțile marxiste necesare seminarilor de studii marxiste.

Mai este semnalat că a activat împreună cu studenții BERLIZON ILIE, BESSLER PAULA, NEULENDER ERNEST, CRIVOI SULIM, BORIS IMAS, FELDMAN VICTOR și GROSS GHEORGHE cari ulterior au fost arestați la dispoziția Consiliului de Război.

CONSTANTINOVSKI a activat și în cadrul organizației PCR, din sectorul II Negru din Capitală, ținând întruniri sburătoare cu muncitorii din fabricile și întreprinderile industriale aflate în acest sector.

El este semnalat ca inițiatorul și organizatorul "Cercurilor Studențești" din Capitală, din care făceau parte studenți comunisti. Siguranța socotea această organizație ca "o organizație comunistă camuflată" creiată după directivele PCR, cu scopul de a contracara activitatea mișcării studențești naționaliste.

Tot în 1934, în cadrul aceleași activități el a organizat la Facultatea de Drept, două greve.

În anul 1935, când a luat ființă organizațiile antifasciste pe care Siguranța le socotea tot ca niște "acțiuni camuflate comuniste" susnumitul a desfășurat o intensă activitate pentru înființarea sectivelor de tineret în cadrul acestor organizații.

În același an, el pune bazele organizației "camuflate comuniste" studențești denumită "Frontul Studențesc Democrat" și este semnalat că făcea parte din Comitetul Central al acestei organizații ca delegat al PCR, activând aici până la interzicerea organizației. Totodată a colaborat la toate publicațiile "camuflate comuniste" ca "Era Nouă", "Cuvântul Liber", și altele, interzise la apariție.

În 1936, el este semnalat că a fost însărcinat să redacteze mai multe articole pentru a le publica în ziarul "Dimineața" în vederea popularizării lozincilor "Frontului Studențesc Democrat", pentru că în acest fel să se înlăture acuzațiile comuniste ce se aduceau acestei organizații.

Tot în 1936, este arătat de GHEORGHE BEZA (Beza a dat aceste informații în 1946) că a participat la conducerea acțiunilor și a bătăliilor împotriva legionarilor.

În acelaș an, CONSTANTINOVSKI figurează printre martorii citați în procesul CONSTANTINESCU-IASI. În aceeași notă se arată că la percheziția corporală efectuată asupra studenților citați ca martori la proces s'au găsit "geamantane întregi pline cu manifeste" din partea "Frontului Studențesc Democrat", din partea Partidului Socialist Unitar, privitoare la proces și la situația martorilor.

Printr-o notă din 18 Noiembrie 1936, reese că a fost exclus din conducerea centrală a "Frontului Studențesc Democrat" din cauza unor nereguli de ordin financiar.

La 12 Decembrie acelaș an, este arătat că făcea parte din Comitetul de Acțiune constituit de PCR., pentru organizarea unei noi formațiuni revoluționare intitulată "Batalionul Revoluționar Tudor Vladimirescu". Comitetul din care făcea parte CONSTANTINOVSKI avea sarcina de a colecta bani în vederea organizării plecării în Spania și a recruta elemente de stânga pentru formarea Batalionului, dar cari, după cum arată Siguranța, trebuiau să fie numai români.

Într-o notă din 14 Decembrie 1936, se arată că el ca delegat al Batalionului Tudor Vladimirescu, a luat contact cu "Frontul pentru Ajutorarea Proletariatului Spaniol" în vederea stabilirii unei colaborări între cele două organizații.

Tot în anul 1936, pe când era membru al "Tineretului și Partidului Comunist, CONSTANTINOVSKI este semnalat că împreună cu alții avea legături cu STEFAN VOITEC.

În acelaș an, este arătat că a făcut parte dintre membrii "Frontului Studențesc Democrat" cari au participat la ședința dela clubul Iunianist din Calea Victoriei în vederea pregătirii congresului general dela Tg. Mureș.

Se mai indică despre el că împreună cu DINU MIHAI a semnat un manifest al Frontului publicat în ziarul "Dimineața" în care studențimea este chemată să se solidarizeze cu acțiunea democratică.

La 9 Octombrie 1937, o notă a Siguranței arată că numitul CONSTANTINOVSKI ILIE pe atunci publicist la revista "Reporter" împreună cu GOGU RADULESCU fost președinte al Studenților Democrați s'au înscris în Partidul radical țărănist - Iunian, după ce mai înainte hotărâseră să pună bazele unui partid cu numele de Partidul Populist.

Într-o altă notă, fără dată, dar probabil tot din 1937, el este arătat că face parte dintre persoanele care susțin apariția gazetei "Timpuri Noi".

Mai se arată că a fost colaborator la "Cuvântul Liber" și

"Era Nouă" și ca unul ce are relații de amicitie cu inginerul ZILBER (ANDREI SERBULESCU), Precum și ca un vizitator al Legației Sovietice.

În anul 1938, Siguranța de atunci l-a identificat ca "element de penetrație" la revista "Viața Românească" unde în afară de colaborarea cu articole de ideologie marxistă avea sarcina de a informa PCR, asupra tuturor chestiunilor din viața politică a țării ce se discutau în comitetul de redacție al acestei reviste. El a comunicat în ziua de 21 Iunie 1938 tov. MATEI SOCOR, că la redacția revistei s'a primit o adresă din partea Siguranței asupra activității sale în PCR., prin care se arată și misiunea sa la redacția revistei, cerându-se totodată înlăturarea lui de acolo.

În 1939, la 31 Martie, CONSTANTINOVSEI este semnalat într-o notă că vizita pe avocatul CERNOMORDIC CONSTANTIN din București, str. Pilitis Nr. 10.

La 5 Iulie același an se arată că este prieten cu basarabeanul CUCIUC care locuiește în București str. Porumbaru Nr. 38 bis, cunoscut drept comunist.

Intr-o notă din 14 Septembrie 1939, se arată că CONSTANTINOVSKI a telefonat la biroul dela "Luvru" ca să se trimită un număr de exemplare "Izvestia" lui CONSTANTINOVSKI DAVID librar din Chilia Nouă, tatăl său, pentru a le vinde.

La 17 Octombrie 1939, într-o notă Siguranța de atunci semnalează că prin intermediul lui CONSTANTINOVSKI și al altora, intelectualitatea comunistă din Capitală, studiază posibilitatea "unei colaborări camuflete" la publicația "Tara Nouă din Cluj".

La 18 Octombrie același an, se arată că a luat contact cu LEW BICEAI din București str. Popa Soare Nr. 33, care era supravegheat de Siguranță, fiind suspectat că furniza informații lui PAUL KOKULIEV, însărcinatul de afaceri al URSS la București.

Intr-o notă din 19 Noiembrie 1939, se indică, că el a fost angajat la "Jurnalul" lui TEODORESCU-BRANISTE, în calitate de colaborator. Era în legături de prietenie cu TEODORESCU-BRANISTE.

Din nou este semnalat că frecventa obișnuit Legația Sovietică luând chiar parte la recepția dată de Legație cu ocazia celei de a 22- aniversări a Revoluției Socialiste, iar la 24 Ianuarie 1940, este arătat ca prieten al însărcinatului de afaceri sovietice KOKULIEV, precum și al lui MATEI SOCOR, PAUL PAUN, ATANASE JOJA, D. TROST și alții.

La 27 Iunie 1941, se arată într-o notă că el a plecat în URSS., dar întreține corespondență cu EMIL SERGHIE directorul ziarului "Informația", cunoscut că are legături directe cu Legația Sovietică.

Intr-o altă notă, din 1 Iulie este arătat că a lucrat la redacția ziarului "Adevărul" până la cedarea Basarabiei și se spune că

este trimis de G.P.U.-Tot in această notă se arată că in Basarabia el juca un rol insemnat.

Siguranța de atunci intr'o notă din 27 Iulie 1941, arată că susnumitul intre anii 1933-1934 a făcut parte din organizația revoluționară a studenților comunisti și era in slujba Legației Sovietice

Tot atunci mai este arătat că in aceeași perioadă a avut legături cu NICULAE CORCINSCHI care locuia in Bucuresti str.Tepeș Vodă Nr. 72.

Intr'o notă din Iulie 1941, CONSTANTINOVSKI figurează pe un tabel de membrii marcanti ai PCR., iar la 30 Septembrie 1941 se arată că a fost referent la Institutul de Conjunctură și că in 1940 a rămas in Basarabia.

La 4 Ianuarie 1942, intr'o notă se arată că el a fost președintele Asociației Ziaristilor din Basarabia până la ocuparea de către trupele române și că a făcut legătura intre Legația Sovietică și avocatul CERNOMORDIC din str. Filitis.

CONSTANTINOVSKI este indicat intr'o notă din 27 Aug. 1943, că in 1938 a scos "o publicație camuflată" a PCR., in colaborare cu ZILBER BEIU și HERMAN BARUCH.

=====

In Nr. 1 al revistei
"Era Nouă" din
1 Februarie 1936,
Constantinovschi Ilie
scrie următoarele :

BILANTUL ECONOMIC AL ANULUI 1935
în U.R.S.S.

"Viața a devenit mai ușoară, viața
a devenit mai veselă" - Stalin în
discursul rostit la "Prima consfă-
țuire a muncitorilor stahanoviști".

Suntem obișnuiți în ultimii ani cu spectacolul
unic în istorie, al adâncirii contradicției, între economia
capitalistă progresul continuu al economiei sovietice
socialiste.

Rezultatele primului plan cincinal, industrializa-
rea țării falimentară intrată în al șaselea an al crizei
generale, și colectivizarea și mecanizarea agriculturii,
construcția febrilă în toate domeniile, sunt lucruri cunos-
cute de toată lumea și aproape necontestate.

Se știe deasemenea că în URSS se face "economia
planificată" se realizează acum și al doilea plan cincinal,
dar pentru a înțelege cifrele aproape miraculoase pe care
le dă bilanțul economic al anului 1935, pentru a înțelege
bazele și perspectivele mișcării stahanoviste, trebuie să ne
ridicăm ceva mai sus, să, privim economia sovietică de azi în
perspectiva ei istorică și să, înțelegem că este vorba de
o biruință totală și definitivă a sistemului de producție
socialist pe a șasea parte a globului terestru.

Marx vorbește într'un loc de acel stadiu al socie-
tății când "toate izvoarele bogăției sociale vor începe să
curgă din plin". Anul 1935 este tocmai anul când au început
să curgă din plin toate izvoarele bogăției sociale. În anul
1935, procesul reproducției care a crescut enorm, se face
într'un ciclu socialist ; orașului socialist îi corespunde
azi satul socialist care evoluează rapid pe calea nimicirii

contradicției seculare între sat și oraș.

În anul 1935, socialismul în U.R.S.S. a devenit definitiv un sistem de producție care determină toate celelalte "processe sociale".

Vom trece în revistă diferitele ramuri ale economiei sovietice, rezultatele obținute în 1935 precum și perspectivele pentru viitor.

Agricultura. Problema "reformei agrare" despre care Marx spune că este "Alfa și Omega viitoarei revoluții" a fost problema cea mai grea de rezolvat în U.R.S.S. Nu putem intra aci în istoricul liniei generale - teoretice și practice, - a problemei agrare. Cert este însă, că această linie a învins toate piedicile istorice și a isbutit să transforme agricultura arhaică și înapoiată a Rusiei țariste, într-o agricultură colectivistă și mecanizată și să lichideze ultimele resturi ale clasei exploatare la țară (culacii).

Astăzi 90% din țărani sunt grupați în gospodării colective (colhozuri), iar anul 1935 a fost anul hotărâtor de consolidare a noilor raporturi sociale la țară prin : adoptarea "statutului stalinist al artelului agricol" elaborat de al II-lea Congres al colhoznicilor-udarnici ; și prin predarea celor 246.000 de colhozuri a "actelor de vecinică posesiune a pământurilor".

Aceste acte de "vecinică posesiune a pământului" reprezintă forma socialistă de rezolvare a instinctului și "atrăției seculare" a țăranului spre pământ. Azi pământul este dat pe veci și fără posibilitate de alienare, celor care îl muncesc, dar nu țăranului individual ci colectivității, colhozului. Situația de azi și progresul agriculturii sovietice a dovedit în practică falsitatea teoriilor după care țăranul este sortit pe veci să rămână mic-proprietar cu instinctele corespunzătoare și că însăși pământul pune granițe naturale științei și raționalizării procesului de producție (așa zisa lege a "micșorării rentabilității solului" a "superiorității agriculturii, parcelare, etc.)

Astăzi, forma socialistă de producție la sate, punerea la dispoziția acestora a sute de mii de tractoare și combine, procesul circulației oamenilor între sat și oraș (țăranii cari se duc în armată, școli și universități) prin aceasta însușirea unor cunoștințe tehnice de către milioane de țărani ; toate acestea au determinat un proces profund

de transformare a conștiinței clasei țărănești dela individualismul și sentimentele inerente micului proprietar, la o conștiință superioară de muncitor cetățean al unei patrii socialiste. Minunata activizare politică-socială a milioanelor de țărani, nivelul lor cultural politic inimaginabil față de țăraniile țărilor capitaliste a fost caracteristic și semnul sub care s'a desfășurat anul trecut Congresul colhoznicilor-udarnici.

Rezultatele materiale ale proceselor indicate mai sus, n'au întârziat să se arate. Deși recolta anului 1935 a fost în general mai slabă decât în 1933, s'au strâns totuși 5,5 miliarde puduri cereale față de 5,388 miliarde din 1933 și 4,8 miliarde de puduri din 1913. În anul acesta, pământul a dat în unele locuri câte 20-30 chintale de bumbac și 400-500 chintale de sfeclă. În 1935 s'a strâns 1.515.250 tone de bumbac, cu 340.000 tone sau 29% mai mult ca în 1934 (în 1913 producția de bumbac era 740.000 tone).

În 1935 s'au cules 152 milioane chintale de sfeclă față de 95 milioane chintale din 1934.

În 1935 am lucrat la câmp 50.000 de combine produse în U.S. și 260.000 tractoare numai pe câmpiile colhozurilor zootehnice.

După datele recensământului zootehnic din Iunie, numărul cornuțelor s'a mărit în 1935 cu 6,9 milioane de capete (creștere de 16,1 %); porci cu 5,2 milioane (29 %), oi și capre cu 9,2 (17,6 %), cai cu 300.000 (1,5 %), numărul fermelor s'a dublat. - 2.500.000 colhoznici au cumpărat vaci, iar expresia cea mai caracteristică a trecerii definitive a colhoznicilor la o viață îmbelugată, a fost permisia comerțului liber și nelimitat cu lapte, carne, unt, etc.

Rezultatul anului agricol 1935 precum și perspectivele pentru viitor, le-a concretizat I.V. Stalin în discursul ținut la Congresul colhoznicilor - udarnici:

"Am strâns în anul acesta mai mult de 5,5 miliarde puduri de cereale. Aceasta este în de-ajuns pentru nevoile întregii populații și ca să mai avem o rezervă apreciabilă pentru orice întâmplare neprevăzută... Dar avem întrunite toate condițiile pentru ca să ajungem în următorii 3-4 ani la o producție de 7-8 miliarde puduri de cereale".

Industria. Victoria colectivizării și rezultatele agricole pe care le-am văzut, nu ar fi fost posibile fără

o bază industrială socialistă. În 1935 s'au împlinit 10 ani de la lansarea lozincii industrializării. "A transforma țara noastră agricolă într-o țară industrială capabilă singură să producă tot echipamentul necesar lată baza liniei generale a partidului" (Stalin).

În 1935, U.R.S.S. a cucerit primul loc în lume în producția de tractoare și mașini agricole, primul loc în Europa în producția de petrol, fontă, oțel și energie electrică. Capitalul de bază al industriei a crescut de 4 ori față de 1927. Grație mișcării stahanoviste, industria grea și-a realizat planul anual cu 20 zile înainte de termenul stabilit.

Planul producției brute pe 1935 era prevăzut de 22.830.6 milioane ruble (în prețurile anului 1926-927); s'au realizat în 11 luni numai din anul 1935 - 22.842.6 milioane ruble.

Creșterea anuală a producției pentru 1935 era prevăzută în plan cu 19% ; s'au realizat numai în 11 luni o creștere de +25,9 %.

Creșterea productivității prevăzută în plan de 14,3 % s'a realizat în 11 luni 16,3 %.

Producția de aur a crescut de 15 ori și U.S. a trecut de la al 11-lea loc la primul loc în lume.

În 1935 țara a primit 11,7 milioane tone de oțel și 8,6 milioane tone de fontă, mai mult cu 30 % față de 1934.

În 1935 s'au produs 120.000 tractoare, 768.466 șine de cale ferată, 1.416 locomotive și 86.630 de vagoane. O serie întreagă de întreprinderi au refuzat subvențiile statului, ceea ce constituie o economie de sute de milioane de ruble, iar revizuirea normelor tehnice și mărirea capacității de producție a unei serii de uzine face posibil o economie de 3 miliarde ruble pentru anul viitor.

Producția industriei grele a crescut în ultimii zece ani cu 10,3 %, numărul muncitorilor cu 8,3 % iar salariile acestora cu 4,5 %.

Industria ușoară și-a realizat planul cu 102 % ; industria de alimente la fel.

Sporul față de 1934 reprezintă 24,7 % (cu excepția țuicii "vodka" a cărei producție a scăzut cu 947.000 decalitri).

În anul 1935 s'a investit 24 miliarde de ruble în construcții pentru 1936 se prevăd investiții de 32 mi -

lioane ruble. Intr'un tempo deosebit de rapid cresc investițiile pentru construcții comunale, case de locuit pentru muncitori, spitale și școli pentru care investițiile au crescut de 4 ori. Construcțiile suferă mult depe urma costului ridicat al materialelor. Pentru 1936 se pune sarcina scăderii costului materialelor cu 11 %, ceea ce va constitui o economie de 3,5 miliarde ruble.

În 1935 s'au împlinit 15 ani dela întocmirea primului plan de electrificare "Goelro" (inspirat de Lenin, care spunea : "comunismul este puterea sovietelor plus electrificarea țării") acum totalul energiei electrice produse se ridică la 4,345 kw., ceea ce constituie o depășire de 3 ori a planului "Goelro".

Deasemenea în 1935, pentru prima oară după atâția ani, și-a realizat planul Transportul trecut sub conducerea "narkomului de fier" Caganovici.

Căile ferate ale Uniunii au încărcat în 1935, cu 4.025.759 vagoane mai mult ca în 1934. Încărcătura zilnică a crescut dela 50.667 vagoane în Ianuarie 1935, la 75.651 zilnic în Noembrie același an, ceea ce a avut o influență binefăcătoare asupra întregii gospodării sovietice.

Schimbul. Cifrele arătate mai sus, arată clar avântul formidabil al economiei sovietice și trecerea ei la o producție rentabilă.

Dar procesul de producție determină și forma schimbului. Astfel anul 1935 a fost anul desființării sistemului cartelelor, care și-au avut rostul atunci când principalele produse de consum erau în cantități limitate ; acum însă odată cu creșterea producției sistemul cartelelor se transformase dintr'o "formă a dezvoltării" în "lanțurile" acesteia.

Creșterea rapidă a mărfurilor în circulație au avut drept rezultat imediat scăderea prețurilor pentru principalele articole de alimentație, întărirea rublei și dezvoltarea comerțului sovietic în care relațiile se stabilesc direct între diversele organizații socialiste, cooperative, colhozuri, etc., și muncitorii lor.

De asemenea dezvoltarea, presupune o întărire și dezvoltare a sistemului bănesc, al creditului și băncilor. Creșterea gospodăriei bănești socialiste, care în ultimă analiză prepară dialectic societatea comunistă, - ajută la stabilirea unor prețuri mici, care dau o bază mică de calculare

a costului de producție și luptei pentru rentabilitatea întregii gospodării sovietice.

Lupta pentru rentabilitate, scăderea costului de producție și îmbunătățirea calității mărfurilor, duc la rândul lor, la o creștere a consumului și a circulației, pe baza unei scăderi a prețurilor și a creșterii masei produselor.

Toate aceste procese înseamnă accelerarea acumulării socialiste care are ca rezultat investiții din ce în ce mai ridicate din bugetul statului, pentru nevoile culturale și sanitare ale țării.

Stahanovismul, sau revoluția industrială sovietică, Cel mai interesant proces însă care s'a desfășurat în 1935 în U.R.S.S. a fost fără îndoială stahanovismul.

Se cunosc faptele : mineralul Alexei Stahanov a reușit prin cunoașterea perfectă a tehnicii și raționalizarea muncii echipei sale, să tripleze producția de cărbune. Imediat ce faptul a fost cunoscut, alți muncitori din diversele ramuri de producție au imitat pe Stahanov. Normele tehnicii obișnuite de producție au fost cu mult întrecute ; s'au stabilit o serie de recorduri mondiale ; mișcarea s'a întins în toată uniunea. Este greu să aducem deocamdată cifre statistice despre mișcarea stahanovistă. Dar este de pe acum vizibil că această mișcare de jos în sus în sectorul cel mai important - acela al măririi productivității muncii, - a avut chiar în primele luni o repercurșiune din cele mai favorabile asupra tuturor ramurilor gospodăriei sovietice și a devenit punctul de plecare pentru toată munca în viitor, pentru toate planurile ce se întocmesc.

Primul rezultat al mișcării stahanoviste a fost realizarea, cu mult înainte de termen, - a planurilor unor ramuri întregi din industrie.

Mișcarea stahanovistă întrece toate normele tehnice obișnuite și capacitatea de producție a diverselor uzine ; ea ridică cu mult nivelul cultural și salariile muncitorilor.

Stahanovismul nu este doar o simplă raționalizare și creștere a productivității muncii, nu este "taylor"-ism capitalist- .

De fapt, această mișcare este rezultatul întregii evoluții socialiste a U.R.S.S. Este rezultatul însușirii unor cunoștințe tehnice de către sute de mii de muncitori educați în școala primului plan cincinal.

În condițiunile puterii sovietice și ale socialismului progresist, stahanovismul înseamnă o întregă revoluție industrială sovietică, înseamnă tocmai, a spus Stalin: "începutul ridicării culturale și tehnice a clasei muncitoare prin care se poate ajunge la productivitatea muncii necesară trecerii de la socialism la comunism și desființării dintre munca intelectuală și cea fizică".

Perspectivile anului 1936. Cifrele realizării planului, pe anul 1935 schițate mai sus, și în special mișcarea stahanovistă vor imprima un ritm nou economiei sovietice.

S'au și luat măsuri împotriva aceloră dintre ingineri și conducători de întreprinderi care n'au înțeles să se pună din primul moment în fruntea mișcării.

Deasemenea s'a început revizuirea vechilor norme tehnice superioare calculate în așa fel că fondul salariilor în legătură cu mișcarea stahanovistă, să continue crescând.

Dimensiunile planului sovietic pe 1936 sunt gigantice.

În industrie, sovietele își propun să mărească producția brută cu 23 %, ridicând-o la o valoare de 81 miliarde ruble; numai industria grea trebuie să producă un plus de 15 miliarde ruble.

Pentru industria ușoară se prevede un spor de 29 % ; pentru industria de alimentație un spor de 22 %.

Budgetul construcțiilor se cifrează la 32,3 miliarde ruble pe anul 1936, din care 14 miliarde ruble pentru căile ferate, 4,7 miliarde ruble pentru transporturi fluviale, 1,5 miliarde ruble pentru gospodăria sătească, - 8 miliarde ruble pentru construcții comunale, sanitare, etc.

Producția brută agricolă va crește în 1936 cu 24%. Pentru cereale, planul prevede o cantitate de 6.3 miliarde puduri.

Tot în 1936, cantitatea tractoarelor va fi mărită cu 30% ; planul prevede un număr de 60.000 de combine, etc.

Pentru anul viitor se mai prevede și o creștere a salariilor cu 13%. Toate acestea vor fi posibile numai dacă mișcarea stahanovistă va fi organizată și lărgită așa după cum și-a propus plenara Comitetului Central al Partidului, convocată special în Ianuarie art.

Va fi nevoie desigur de o muncă colosală dezi-
la zi pentru schimbarea metodelor vechi de conducere și
crearea unor condiții prielnice creșterii continue a pro-
ductivității muncii.

"Problema constă - spune rezoluția plenarei C.C., -
în faptul că, folosindu-ne de toată știința și experiența
tehnică, acumulată de industrie, să ne lepădăm de nefolosirea
completă a tehnicii, așa cum se întâmplă în sistemul capi-
talist unde muncitorul nu muncește pentru sine, pentru colec-
tiv ci pentru capitalist, unde producția nu se dezvoltă după
plan, în interesele întregului popor ci anarhic, în interesele
capitaliștilor ; să pornim la pas cu mișcarea stahanovistă,
s'a conducem și s'o ajutăm la crearea unei productivități
a muncii nouă și superioară față de capitalism".

Astfel anul 1936 va fi pentru U.R.S.S. anul "staha-
novismului". Prin această mișcare sovietele vor să facă
din fiecare muncitor un organizator socialist al procesului
de producție, pentru o creștere rapidă a productivității munc-
- și o viață îmbelșugată.

În numărul 22 al ziarului "Cuvântul Liber" din
4 Aprilie 1936 la Cronica Studentească, ILIE
CONSTANTINOVEKI publică următorul articol :
"D.Goga și frontul studentesc democrat".

Miscarea Frontului Studentesc Democrat pornită
coordonat și organizat în toate centrele universitare a
avut darul dela început să provoace atacurile și furia pre-
sei reacționare.

Dela începutul Frontului Studentesc Democrat s'a
spus că acesta este subversiv, evreiesc, lucrează contra legi-
lor țării și alte calomnii menite să discrediteze încerca-
rea studențimii de a se debarasa de tutela politicianilor
fără nici o aderență în masele populare.

Printre numeroasele organizații care amenință
existența nemulului Dl.Goga a trecut la loc de cinste F.S.D.

Faptul că există azi un curent democrat, organi-
zat în studențime, faptul că Dl.Goga trebuie să tocmească pun-
gași de buzunare și vânzători ambulanti pentru diverse ac-
țiuni naționale pe care altădată le executa gratuit cu stu-
denții, faptul că acești studenți își văd de acțiunea lor
profesională în loc să primească triumfal pe Dl.Goga la
gări de căteori acesta discinde dela Ciucea, este desigur de
natură a amenința grav existența poporului român.

Dar în afară de Dl.Goga și nenumărate organe ale
dreptei Dl.Stelian Popescu crede că poate să discrediteze
miscarea studențimii democratice prin afirmații mincinoase
cum că F.S.D.ar fi atacat crucea (vezi Universul din 24
Martie 1936).

Toate acestea atacuri nu pot desigur intimida
acțiunea studențimii democratice care își va continua cu mai
multă ardoare lupta începută.

G.R. și I.K.

GOGU RADULESCU și ILIE CONSTANTINOVEKI).

În ziarul "Cuvântul Liber" din 29 August 1936
CONSTANTINOVSKI ILIE publică următorul articol
denumit "Freudismul" (discernăminte dialectice).

S'au împlinit decurând 80 ani dela nașterea lui
SIGMUND FREUD. Minunant prilej de verificare a popularității
extraordinaire pe care și-a cucerat-o teoriile freudiene ajunse
azi cu o trăsătură caracteristică a contemporanității.

Apărut la sfârșitul veacului trecut drept o metodă
modestă pentru tratarea nevrozelor - metodă denumită cataris -
termen aristotelic înseamnă curățenia sufletelor de efecte
patologice (vezi Freud și Breuer "Studien über Hysterie" apă-
rute în 1895). Freudismul reușește - cu toată adversitatea în-
tâmpinată din partea științei oficiale - să-și clădească un
drum propriu o psihologie nouă și o filosofie a culturii cari
cuceresc în așa grad intelectualitatea burgheză în cât lasă în
urmă aproape toate curentele ideologice contemporane.

Dintr'un început trebuie remarcat că succesul feu-
dismului desigur că nu se datorește părții strict științifice,
terapeutice a acestuia. Au fost desigur alte motive și în primul
rând motive speculative, filozofice care au cucerit adapți infor-
mați și am putea spune "interesați" în teoriile freudiene.

În fața extinderii extraordinare a freudismului care
dispune azi de zeci de reviste, reuniuni internaționale, etc.,
care este punctul de vedere marxist asupra chestiunii? În pri-
mii ani de după război a existat o controversă aprigă între
teoreticieni marxiști. Începând cu Troțki în a cărui carte și li-
teratura și revoluția găsim câteva aprecieri bine voitoare
asupra freudismului, autori ruși, Boharsky, Zalkin, Fridman și alți
specialiști în materie au încercat cu tot dinadinsul o concilie-
re între Freud și Marx. Și la noi a apărut de curând în "Era Nouă"
Nr. 3 un articol semnat "I. IOSIFESCU" cu aceleași tendințe.

Cei drept Dl. IOSIFESCU nu aduce nici principalele
argumente elaborate de freudo-marxiști și vedește aproape o
necunoaștere a marxismului.

Marxismul, scrie Dl. IOSIFESCU a adus o metodă, o al-
gebră, destul de largă pentru a îmbrățișa toate noile aperturi,
teorii și descoperiri ale științei. ("Era Nouă" pagina 38 subli-
niat de noi I.K.). Să fie chiar așa ? N'a auzit Dl. IOSIFESCU

despre teza marxistă asupra partinității științei ? Nu este însăși marxismul economia marxistă etc., o știință profund partinică, profund de clasă și anume teoria clasei și avangardei proletare ? Marxismul neagă posibilitatea neutralității chiar și pentru științele exacte. Și aceasta din două motive : unul logic și unul sociologic.

1. Orice teorie științifică dezvoltată logic până la sfârșit duce neapărat la un sistem general de gândire, la o privire sintetică asupra lui, care poate fi integrată în materialismul monist, fi poate fi însă și profund străină.

Astfel, partea strict științifică a freudismului, psihologia acestuia este totuși, după cum vom arăta mai jos, o vacanță a psihologiei subiective care în ultima analiză în mod logic ne duce la idealismul subiectiv sau la dualism, adică ruptura existenței în două : materie și spirit.

2. Motivul sociologic.

Interesul de clasă este în fapt sociologic, obiectiv și nu e neapărată nevoie ca însul să-și dea seama conștient de acest lucru.

Astfel, nu putem acorda nici un credit mentalității subiective. Ba mai mult : forța gândirii științifice depinde direct de interesele de clasă pe care îl atinge această gândire, aceea teorie, depozitia pe care o ocupă în lupta de clasă și aceasta de cele mai multe ori fără ca autorul să-și dea seama. Vigoarea gândirii și teoriilor marxiste este tocmai rezultatul faptului că aceste teorii sunt legate organic în interesul de clasă a acelora cărora istoricește le aparține conducerea societății de mâine.

În cele ce urmează vom încerca să obținem principalele argumente elaborate de gândirea marxistă împotriva teoriilor psihanalizei, pornind tocmai dela critica părții științifice a freudismului - față de care marxismul nu ia nici decum o poziție neutră - voi trece apoi la partea speculativă, filozofică a freudismului, unde sarcina cercetătorului marxist este mult mai ușoară și unde apare clar cât de străine organește sunt teoriile freudiene față de materialismul dialectic.

Psihologia freudiană. Teoria zonelor erogene.

Teoria caracterului omenesc.

Freudismul susține că i s'a clădit o psihologie cu totul nouă, a descoperit o lume nouă : în conștientul atât de

apropie de noi și totuși complet ignorată de psihologia veche în care psihicul era identificat cu conștient. În parte lucrul este adevărat întrucât Freud introduce dinamism și luptă acolo unde domina până atunci liniște și pace, conform concepției optimiste ale psihologiei vechi.

Totuși freudismul nu este în fond altceva decât o nouă varianță a psihologiei subiective, împotriva căreia se duce o luptă hotărâtoare de către savanții marxști.

Astfel, FREUD își însușește complet vechiul împărțire a fenomenelor psihice în : voință (dorința) sentiment (emoții, efecte) și cunoaștere (senzații, reprezentări, idei).

Dar ceace e mai grav : în inconștientul freudian găsim iarăși dorinți, sentimente, etc. Dar aceste elemente psihice au fost doar constituite de conștientul omenesc, ele sunt posibile numai în sânul acestuia, cum putem atunci să construim și inconștientul prin analogie, din aceleași elemente ? Contradicția este clară. Omul care-și motivează subiectiv faptele, purtarea sa, atunci introduce dorințele, sentimentele etc. dacă vrem însă să analizăm obiectiv aceste fapte nu putem să ne bazăm decât pe date materiale, pe experimentul electiv, controlabil care nu are nimic de-a face cu dorințele și sentimentele.

Aceasta o face psihologia electivă. Freud însă rămâne credincios însă metodei subiective.

Toată psihoanaliza nu este în fond altceva decât cunoașterea internă a inconștientului. Prin metoda așa zisă a "fanteziei libere" bolnavul nu numai că trebuie să reproducă imaginile sau impresiile care îi vin în minte în legătură cu vreun simptom nevrotic sau lapsus - dar bolnavul trebuie de asemenea să reamască el însuși în fundul sufletului, prin experiența lui internă complexele refulate.

Acesta este punctul de vedere curat introspectiv - a exponentului subiectiv - căruia Freud cei drept îi dă o altă interpretare - ceea ce însă nu schimbă principial lucrurile.

Și mai vădit apare caracterul subiectiv al freudismului din faptul că teoriile psihoanalizei se ocupă numai de reflexul proceselor somatice în psihicul nostru ignorând cu totul pe acestea din urmă.

În teoria zonelor erogene - de pildă - pe Freud nu-l interesează structura chimică a acestora, secrețiile endocrine, mecanismul lor și raporturile cu organismul uman.

Soarta zonelor erogene în psihicul omului, devine la Freud independentă de soarta lor biologică în organismul omenesc. Apoi bazat pe teoria zonelor erogene, Freud construiește o teorie a caracterului omenesc determinat de aceasta și astfel explicația caracterului omului se face cu totul în afară de construcția fizică și mai ales în afară de orice mediu social.

Reacțiile verbale. Haosul vieții psihice adevăratul conținut a psihicului. Complexele refulate.

Am văzut astfel că freudismul rămâne întru totul credincios metodei subiective și "trăirii interne" "inconștientul" trebuie să intre în sfera conștientă a psihicului.

Bolnavul trebuie să-și aducă aminte, să constate și să recunoască complexul refulat în timpul ședințelor psihoanalitice căci altfel nu este posibilă vindecarea.

Dar "trăirii interne" în experimentul psihoanalist în metoda "fanteziei libere" îi corespund cuvintele prin care bolnavul povestește și comunică medicului trăirile sale.

Cuvintele omului deci "reacțiile verbale" sau "raportul verbal" joacă un rol fundamental în psihoanaliză.

Toată construcția psihologică a lui Freud se bazează pe aceste exprimări verbale pe care le interpretează într-un anumit fel. Nu putem să ne oprim aici mai mult asupra relațiilor verbale ajungând azi problema cea mai importantă a psihologiei. În trecut simțind doar că reacțiile verbale, cuvintele și formele lor sunt un produs complex și determinat direct de raporturile sociale.

Formularea cuvintelor și a limbilor, presupune legături durabile între reacțiile vizuale, auditive și motoare în procesul unui raport social organizat între indivizii unui grup anumit.

Semnificația cuvintelor, precum și schimbările ei au de asemenea un caracter strict sociologic.

Am putea înțelege, că dacă toate produsele inconștientului capătă forma unei dorințe, sentimentele, etc. ci numai găsim și echivalentul verbal trec în conștiință unde apar în formă de motive de care omul își dă perfect seama : atunci tot întreg dinamismul psihic descoperit de Freud toată lupta și haosul vieții psihice, nu este o luptă între forțele psihice naturale - cum vrea să ne-o prezinte Freud - și este numai o luptă între motive ideologice între motivele conștiinței.

Toată construcția freudiană este numai glasul conștiinței subiective care caută să explice puterea și faptele comune produsele inconștientului, numai după ce au intrat în conștiință și au îmbrăcat forma conciliientului, abea atunci pot intra în luptă cu cerințele etice, morale, etc.

Astfel toate conflictele între "ich" și "es" "idealii" "eros" și "pornire spre moarte" nu sunt nicidecum conflicte între forțe naturale ci numai lupta motivelor în conștiința individuală a omului.

Lupta aceasta există realmente ea este un fapt obiectiv care își găsește exprimarea în reacțiile verbale și se poate explica în prim rând prin raporturile sociale complicate care se stabilesc în timpul ședinței psihanalitice între bolnav și doctorul curant.

Între aceștia se duce o luptă permanentă, bolnavul să-și ascundă gândurile, să ascundă unele fapte din trecutul său, iar medicul caută să impună punctul lui de vedere asupra bolii și să obțină o recunoaștere a unor reflexe refutate.

Toate acestea se mai complică și prin deosebirile de vârstă, sex, etc. care există între medic și bolnav.

În acest proces se și nasc reacțiile verbale, adică cuvintele pacientului în care se reflectă dinamismul social al raporturilor între medic și pacient, dar nici decum dinamismul psihicului pacientului.

Freud însă se lasă înșelat de motivarea subiectivă a conștiinței, construiește teoria forțelor psihice prin care caută să explice lupta între motivele conștiinței și nu face altceva decât să "proiecteze" în psihic în "sufletul individual" complexul unor raporturi obiective al lumii exterioare.

Bine înțeles că faptele - împarte descoperite de Freud - rămân valabile ca material științific dar dela faptul intabilității zonelor erogene la capul sau atracția exercitată de sânul mamei și până la tragedia lui Oedip nu este oare o prăpastie pe care doar o construcție teoretică o reacție în trecut a unor motive ideologice caracteristice prezentului o poate umple însă cu totul arbitrar ?

Iată deci că toată "tragedia vieții psihice" despre care vorbesc atât de mult adepții lui Freud și în special acei care citează pe Nietzsche li Schopenhauer nu este în fond decât o luptă ideologică, o luptă între motivele conștiinței determinată desigur de anumite procese naturale dar pentru

25

explicarea cărora trebuie să apelăm la psihologia marxistă și să lăsăm cu totul la oparte introspecția și ceea ce poate spune despre sine însăși subiectul pe baza experimentului intern.

O altă categorie de fapte care dovedesc purtarea omului o formează reacțiile verbale "vorbirea internă" cât și cea externă precum și conflictele între ele.

O primă categorie de fapte obiective care determină purtarea omului au un caracter fiziologic. Pentru explicarea lor vom apela la tânăra și fructoasă știință careia i-a pus bazele marele savant sovietic PAVLOV, - reflexologia.

Acest component verbal al purtării omului este și el în totul suspus experimentului, controlului obiectiv, este determinat de factor social și poate fi deci explicat prin studiul acestora.

Am arătat mai sus că reacțiile verbale, precum și semnificația cuvintelor se stabilesc printr'un contact deosebit între indivizii unui grup anumit.

Cuvintele au fost date omului de mediul social în care trăiește, semnificația lor, precum și orice schimbări în această direcție, sunt la fel determinate de acest mediu și numai cu ajutorul metodei marxiste, a aceluiași metode prin care marxismul analizează toate conștiințele ideologice : morala, știința, filozofia, religia, etc. Putem să găsim și cauzele obiective rădăcinile celor mai intime reacțiuni verbale.

Orice exprimare verbală formează în noi o conștiință ideologică.

Desigur că și ideologia odată formată influențează la rândul ei reacțiile verbale.

Acum însă în conținutul psihicului există uneori o contradicție între "ideologia brută" încă neformată, între aceea ideologie din care există deocamdată numai în vorbirea "internă" și nu poate trece încă în vorbirea "externă" în scris, etc. - și între ideologia "oficială" adică ideologia pe deplin formată a unei clase sociale date.

"Conștiință" Freudian, așa cum apare după ce a fost "cenzurat" nu este altceva decât această "ideologie oficială" adică dreptul, morala, etc. pe deplin cristalizate a unei clase sociale.

Iar în conștiința lui Freud corespunde acelor sfere din psihicul omului care există deocamdată în "vorbirea internă" adică ideologia neformată încă.

Nu există luptă între "conștient" și "inconștient" ci numai conflictul între vorbirea "internă" și cea "externă" o luptă între motivele ideologice ale conștiinței și care depind cu totul de starea socială economică și poziția de clasă a individului.

Căci conflictele acute între reacțiile verbale ale omului sunt în primul rând dovada unei deklasări sociale.

Nu este simptomatic ca toate conflictele despre care vorbește Freud sunt caracteristice mici burghezii contemporane și nici decum tuturor veacurilor ?

Complexul refulat al homosexualității de pildă, n'a existat în Grecia antică. Acolo tendințele homosexuale treceau liber în vorbirea "externă" nu existau nici un fel de conflicte în această privință: dovada: moravurile și literatura greacă din acele timpuri.

Acolo unde organismul social e sănătos, nu există conflicte între ideologia oficială și cea neoficială neformată. Atunci însă când baza economică a unei clase e subredă și începe descompunerea ei atunci apare o ruptură din ce în ce mai accentuată între conștiința oficială și cea neoficială, multe motive ale vorbirii interne nu se mai pot trece în vorbirea externă ca să se cristalizeze definitiv, atunci d'vine caracteristică supraaprecierea sexualității (reacțiile verbale care însoțesc purtarea sexuală a omului se formează mai greu, decât toate celelalte, deoarece și descompunerea ideologiei oficiale se vădește în primul rând în acest domeniu, numai relațiile care pot fi sexualizate capătă importanță.

Capătă importanță pretutindeni în fiecare cuvânt, în fiecare operă de artă se ascunde simbolul sexual, sexualitatea devine cutum superior al realității - atunci în fine poate apărea și se bucură de un succes simptomatic, freudismul, psihologia deklasatilor.

Acum nu ne mai rămâne decât să trecem în revistă partea speculativă, filozofică a freudismului, explicația culturii, artei, etc. dată de Freud și discipolii săi, apoi vom integra freudismul în curentele contradictorii și totuși strâns unite între ele ale filozofiei burgheze de care este organizată legată.

Dar aceasta necesită un articol special.

În ziarul "Dimineața" din 7 Februarie 1937 la rubrica "Tribuna Studențească", CONSTANTINOVSCHI ILIE publică următorul articol :

" GREVA DELA POLITEHNICA".

Elevii Școlii Politehnice din București au declarat grevă generală și nelimitată.

Opinia publică obisnuită cu necazurile studențești este predispusă și de astăzi să acorde dreptate studenților și să se revolte împotriva indolenței acelor care sunt chemați să vegheze asupra stărilor noastre universitare.

Si normal ar trebui să fie așa, studenții trebuie să declare grevă pentru interesele lor profesionale.

O grevă este ultimul mijloc de protest împotriva unei stări nedrepte și pentru a obține soluționarea unor nevoi ale celor nedreptățiți. O grevă care este îndreptată împotriva celor ce o fac este de neconceput. Si acest lucru pare că se întâmplă în cazul de față.

Studenții dela Școala Politehnică au declarat grevă pentru grăbirea concentrării învățământului tehnic.

Concentrarea învățământului tehnic superior prin trecerea instituțiilor tehnice dela Facultatea de Științe la Școala Politehnică, are o istorie lungă și instructivă.

De patru ani urmărește A.G.I.R.-ul votarea unui astfel de proiect de lege. Si numai atitudinii intransigente a Dr.-ului Angelescu, ministrul Educației Naționale - conform întru totul intereselor învățământului superior - se datorează faptul că această concentrare nu a fost înfăptuită.

Ce înseamnă concentrarea învățământului tehnic pentru studenți ?

Înseamnă în primul rând limitarea numărului studenților și ca atare o măsură pe cât de anti-culturală pe atât de anti-studențească.

Într'adevăr locurile la Școala Politehnică fiind limitate, învățământul cu o frecvență absolut obligatorie

și mult mai greu ca acela al Facultății de Științe, concentrarea învățământului tehnic va împiedica sute de studenți să-și sfârșescă studiile.

Deasemenea însemnează închiderea carierei ingineresti pentru o bună parte din generațiile viitoare studențești.

E de prevăzut că studenții dela actualele facultăți de științe - care sunt hotărâți să lupte împotriva proiectului de concentrare - vor declara o grevă cu obiective opuse celei dela Politehnică.

Această situație paradoxală ar denota cum uneori forțe interesate reușesc să provoace conflicte între două categorii de studenți, care în realitate nu au interese opuse. Chiar printre studenții Școlii Politehnice există părerea că adevăratele lor interese nu sunt în concordanță cu proiectul concentrării.

De aceea este de dorit ca soluționarea grevei dela Politehnică să vie pe calea unei înțelegeri între studențimea dela Școala Politehnică și cea dela Facultățile de Științe pentru că interesele lor în fond sunt aceleași.

N.B.

Acesta este primul articol apărut în presă care demască caracterul nejust al acelei greve, după care presa democratică duce o întreagă campanie împotriva acestei greve și a aceluia care au provocat-o.

Doz. 80787 2d

Jutur Referat întocmit la 4 Jan. 1941
figuratez în anume Epitoma
Vorile Colonel. post acestor ge. Co.
Min. E. Not. Ovole sau fucte.

Referat este redat în Anu unde
informati fucte pe timp, summitat.

Este emiscut Orfel: Eftoria
Vorile noz. la 6 Feb. 1895 în Anu.

Cio canest- Tolamita, de prof. Colonel
act. a în armata, Coztor. An Eugenia
noz. la 4 Nov. 902. în Colonoz; de prof.
Cornier rezat are în capul anume
Fetra noz. la 14 Oct. 903 în Buc. Student
clonit. Cal. în Buc. St. General Tolamita.

Nr. 1 andeste proprietar. În prezent
summitat este unitat cu serviciu
la R. Tölcea unde indeplinesc
fucte a de Comandant al
garnizoanei n. Comand al Corpului
de pionieri. În timpul regimului

Autoaseion summitat a ocupat
partul de secretar general la Min. Finant
pe timpul Min. ge. Stoianu. În
acel post n. a compozat fucte
rever n. a compozat ca un actant
dictator ai Comandant într-o Cozornia

Fata de regim autoaseion avea o
incluziune totală, fiindu-i dreptat cu
tot singlul

- So. 557 este emiscut cu pe 2. no. de 10 Dec.
1941 a fost unu 2. unitat n. la Min. Finant
fucte val. pe 2. la 2 Nov. 1942, cînd a
fost deat la Comand So. de of. la: de pînă.

- În portul de sea, la Min. Finantelor a fost
trezit limit de sume. A fost
dieta. Supt pleacă din oraș pentru
serviciu în el. El este un mare
în st. General Solovoi st.

- ~~Descrierea~~ Jutro ochi o. Dr. G. Politic
Direcțiune Corpului de Secționare cu
Nr 2038 din 13 Iunie 1946, Eftimie Vorle
ste orotet et ie timpul regional
auto necesare în calitate de secretar
general al Min. Finantelor a amfota
de funcționarii o. Etia de nece-
sitate n. a deformat o. et. actat
complet aut. de nece. et, depund
unul ze l pentru restul în l. et. et
exercon din funcție publice.

15408 sp. 100 33 p. 34
 15409 sp. 100 33 p. 34
 15410 sp. 100 33 p. 34
 15411 sp. 100 33 p. 34
 15412 sp. 100 33 p. 34
 15413 sp. 100 33 p. 34
 15414 sp. 100 33 p. 34
 15415 sp. 100 33 p. 34
 15416 sp. 100 33 p. 34
 15417 sp. 100 33 p. 34
 15418 sp. 100 33 p. 34
 15419 sp. 100 33 p. 34
 15420 sp. 100 33 p. 34
 15421 sp. 100 33 p. 34
 15422 sp. 100 33 p. 34
 15423 sp. 100 33 p. 34
 15424 sp. 100 33 p. 34
 15425 sp. 100 33 p. 34
 15426 sp. 100 33 p. 34
 15427 sp. 100 33 p. 34
 15428 sp. 100 33 p. 34
 15429 sp. 100 33 p. 34
 15430 sp. 100 33 p. 34
 15431 sp. 100 33 p. 34
 15432 sp. 100 33 p. 34
 15433 sp. 100 33 p. 34
 15434 sp. 100 33 p. 34
 15435 sp. 100 33 p. 34
 15436 sp. 100 33 p. 34
 15437 sp. 100 33 p. 34
 15438 sp. 100 33 p. 34
 15439 sp. 100 33 p. 34
 15440 sp. 100 33 p. 34
 15441 sp. 100 33 p. 34
 15442 sp. 100 33 p. 34
 15443 sp. 100 33 p. 34
 15444 sp. 100 33 p. 34
 15445 sp. 100 33 p. 34
 15446 sp. 100 33 p. 34
 15447 sp. 100 33 p. 34
 15448 sp. 100 33 p. 34
 15449 sp. 100 33 p. 34
 15450 sp. 100 33 p. 34
 15451 sp. 100 33 p. 34
 15452 sp. 100 33 p. 34
 15453 sp. 100 33 p. 34
 15454 sp. 100 33 p. 34
 15455 sp. 100 33 p. 34
 15456 sp. 100 33 p. 34
 15457 sp. 100 33 p. 34
 15458 sp. 100 33 p. 34
 15459 sp. 100 33 p. 34
 15460 sp. 100 33 p. 34
 15461 sp. 100 33 p. 34
 15462 sp. 100 33 p. 34
 15463 sp. 100 33 p. 34
 15464 sp. 100 33 p. 34
 15465 sp. 100 33 p. 34
 15466 sp. 100 33 p. 34
 15467 sp. 100 33 p. 34
 15468 sp. 100 33 p. 34
 15469 sp. 100 33 p. 34
 15470 sp. 100 33 p. 34
 15471 sp. 100 33 p. 34
 15472 sp. 100 33 p. 34
 15473 sp. 100 33 p. 34
 15474 sp. 100 33 p. 34
 15475 sp. 100 33 p. 34
 15476 sp. 100 33 p. 34
 15477 sp. 100 33 p. 34
 15478 sp. 100 33 p. 34
 15479 sp. 100 33 p. 34
 15480 sp. 100 33 p. 34
 15481 sp. 100 33 p. 34
 15482 sp. 100 33 p. 34
 15483 sp. 100 33 p. 34
 15484 sp. 100 33 p. 34
 15485 sp. 100 33 p. 34
 15486 sp. 100 33 p. 34
 15487 sp. 100 33 p. 34
 15488 sp. 100 33 p. 34
 15489 sp. 100 33 p. 34
 15490 sp. 100 33 p. 34
 15491 sp. 100 33 p. 34
 15492 sp. 100 33 p. 34
 15493 sp. 100 33 p. 34
 15494 sp. 100 33 p. 34
 15495 sp. 100 33 p. 34
 15496 sp. 100 33 p. 34
 15497 sp. 100 33 p. 34
 15498 sp. 100 33 p. 34
 15499 sp. 100 33 p. 34
 15500 sp. 100 33 p. 34

Dos. 5708 Sp. 44 f. 33 m 34.

Jutro note di 17 Aug. 951, un
anume Eftimia Victor născ. la 25
Feb. 1897 în Golotei în lui surintra în
Alexandria (cet. română) de prof. universitar
Geigi sociol. universitar, stud. 4 cl.
primare, stud. a milit. universitar
Harta, Civilă, cizătorit, cet. ține
Greacă, domiciliul în Com. Noua Kog.
Buc. ~~Chie~~ solicită cetățenie Română

Însumitul între anii 897-911 a
fost întreprins de priet.
Din 911-915 a fost ucenic la
un Atelier particular

Din 915-944 a fost lucrător la
Santierul Naval din Golotei

Din 944-945 fost profesor

Din 945-946 a ajutat pe tatăl
său

Din 946 până în prezent a fost
muncitor în ziua în Com. notolă

Din dos. un rezultat activ. fol. no.
politice atât înainte cât și după 23
aug. 1944. Am ca vede:

- Sotia Eftimie Roza cet. rom.
născ. 1888
- Frate - " - Măndre " - "
dom. în Golotei
- Sora - " - Eftimia - " - "
com. în

a soție - Sotă Uivori Ana cet. rom.
dom. Buc.

→ Frate Eftimia Eftimia dom. în Grecia

84
Doc. 19469 Ind. f. 1

Într-o noapte din 19 Nov. 1937 Nr. 3045
informații de Brigada Mobilă (data de
Al. Paximade) rezultă că un sumer
Eftimiu Vasile în etate de 45, de prof.
pretins onest domiciliat în Str. Rodu
Vodă Nr. 5, în apartamentul care l
ocupa posedă o somnolentă recită, în
care un om are să poată nota
personalul de serviciu. Lipsa
mult de la domiciliu, de multe ori
fînd însoțit de soția sa.

În urmă cu două luni, sub
pretext că pleacă la Paris. a lipsit
timp de trei săptămîni de la
domiciliu, dar la întoarcere a
adus două valize, una cu greutate
mare pe care le-a introdus în camera
Secretă. Personalul de serviciu
din curiozitate a intrat să vadă
ce ascunde și au văzut pe
omul sărăcit examinând vîrte mare

Susținutul în timpul nopții
potrude în subsolul imobilului
ferinduse a fi văzut de personalul
de serviciu. Din informații care
stabilite că imobilul în care locuiește
el are înstrăinarea de la pînă
zotici sale care au fost înviorați
și au vîndut marea vîrte în
Zind. mușcel. Sunt corect de
18 ani și are un fiu student
la Politehnica. La C. populației în
mînt înviorat.

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

Martorul Beza George, de profesie profesor, născut la 1 Iulie 1907, în Com. Ghinșepati Reghinuș București, fiul lui Dumitru și Ioana, având decedat, cu domiciliul în Rouau St. Alexandru Cel Bun Nr. 2, în prezent detinut la Penitenciarul Oenele Mari R. Valcea.

19 martie 1953

Orasul C. k. Y. O. Mari
R. Valcea

Interogatorul a început la
ora 10 și sa terminat la
ora 12⁰⁰

Intrebare Incadrul activității D-vo din trecut alți cunoștea pe Constantinovschi Iliu, iar în caz afirmativ sa relatati in ce împrejurari, până când ati fost in relații cu el sau ati avut posibilitatea sa-i cunoașteți activitatea și atitudinea.

Răspuns: Am cunoscut pe Constantinovschi Iliu în primăvara anului 1936, în cadrul acțiunii antilegionare pe care liderul democratic și antifascist o întreprindea.

Constantinovschi Iliu făcea parte din conducerea liderului antifascist și el este acela care în mai 1936, mi-a făcut legătura cu Ana Vlaș, nume conspirativ sub care lucra și actiua Tatiana Bulau, despre care mi-a spus ca face parte din conducerea «F.C.

În timpul neam din timp în timp în perioada 1936 - Ianuarie 1938 opre a confruntat punctele mele de vedere cu ale sale în scopul verificării justitiei orientării mele în politica

Mi am remarcat niciodată la Constantinovschi, atitudine sau acțiuni care să-mi dea de gândit

Intrebare: Ce cunoașteți despre activitatea lui Constantinovschi Iliu din anul când l-ati cunoscut și până în anul 1944 și din anii au până la data când ați fost arestat

Răspuns: Constantinovschi Iliu, era un element
st. max. 2. Joana
serge Beza

Urmare activ. Stii ca lua contacte cu acti-visti politici, cu pu-
bliciști, cu tineret în scopul de a determina orientări și acțiuni
antifasciste. —

Ultima oară l-au văzut în Ianuarie 1938 când mi-a
atras atenția asupra legăturilor mele politice cu Petre Vulpesco.
Mă oșu că Petre Vulpesco este acuzat de P. C. R. că a săvârșit
acțiuni diversioniste, că pot să mă folosească de Vulpesco dar
nu vigilanți și neîncreștinându-i niciodată volori de prim
ajutor. Totodată mi-a atras atenția asupra faptului că
jirua de partid numitorose - țărănece ce înscrișese la
comisia electorală este considerată de conducerea P. C. R. ca
putând să dă vazăre la confuzie în fostul bloc numitor
țărănece și mi se sugera să renunț la ea ceară am și făcut. —

Între 1939-1940 l-am mai văzut și aici după război. —

În timpul războiului am citit în Pravda un articol
semnat Ilii Constantinovici. —

În legătură cu relațiile dintre mine și Ilii Constanti-
novici am reținut un fapt în deosebi. —

Gră în vara anului 1937. - L'am întâlnit cu el cam
era însoțit de Voicu Rădulescu. - Am discutat problema:
organizarea unei mari mișcări de masă împotriva fascis-
mului care lua proporții. - Constantinovici și Rădulescu m'au
întrebat de ce nu trag ultima cunoștință a convingerilor mele
politice; înscrierea în P. C. R. - Am răspuns că în 1936 mi
s'a spus de ei doi și de elemente dinpre care eu cred că sunt în
legătură cu Partidul Comunist că cea mai bună plecare a mea
în politici este aceea de rezorva de partid, dar că, dacă sunt
considerat demn de a face parte din P. C. R. eu oșunt fericit
să mă înscriez. - Constantinovici a spus că mi se va face
o legătură care să rezolve problema. —

Peste câteva zile Ilii Constantinovici m'a pus în
legătură cu Ana Vlad (Tatiana Bulau) pe care tat p'ru el
o cunoșteam și eu am în amle. - Încăsta m'a condus într-o
casă din St. Romana, unde mi-a făcut legătură cu Ștefan Foriz.
A urmat o conversație de aproape o ora, care m'a dus la
învăluarea mea în Partid. —

Legătura cu Foriz s'a dovedit, după război, greșită.
În Stii o'ace n'au rare n'au făcut legătură areau vreo cunoștință
sau bănuială dinpre poziția de agent provocator a lui Foriz. —

Intrebare: Care erau legăturile sale de prietenie
mai apropiate și cine erau aceștia. — dar politice?

Răspuns: Am cunoscut alte legături de prietenie ale
L. m. a. Ștefan Foriz

Ștefan Foriz

Urmasii lui Constantinovichi in afara de Logu Radulescu nu
care il vedeam desori. —

Relatiile politice stiu ca avea nu oameni politici si eu
tineri nationalo-tiranioti, radical-tiranioti, socialisti, gazetari,
precum: I. St. Laurei, Atanasie Jaja, Stancu Kormu, Belu
Lilber, Teodoroscu - Bravote, Tibail Dragomirescu, fost
secretar general P. M. P. si alti. —

Ami comunisti amose o singura legatura: Tatiana
Belau, pe care preportandu-mi-o in noi 1936, mi-a spus
ca face parte din conducerea U.T.C. —

Intrebare: A avut legaturi cu Hugbo Seaton
Watson, iar in caz afirmativ tu ce au constatat acestea?

Raspuns: In Februarie 1941, la Istanbul, Hugbo
Seaton Watson, mi-a spus ca a ramosent in Romania inainte
de razlii, mai multi oameni politici si tineri de stanga si a
numul pe Potu Groza si alti 2-3 din Conducerea Frontului
Plugarilor, precum si pe Ilie Constantinovichi si Logu
Radulescu, fara a de nici un fel de amanunt in plus. —
De aceasta legatura Constantinovichi nu mi-a vorbit nimic. —

Intrebare: Care era atitudinea si cum sa
manifestat el in diferite perioade fata de P.C.R., care
erau actiunile sale si data sa manifestat reodata in
dezacord cu linia P.C.R.

Raspuns: Nu am remarcat niciodata la
Constantinovichi, nici in discuti, nici in fapte, ceva care
si mai de facut si mai indata ca este membru de partid,
lume oricula si activ. —

Intrebare: In de cursul activitatii sale a
dus actiuni care au fost in contradictie cu linia P.C.R.
In ce au constat aceste actiuni si cum il mai opririna
in acest ceus?

Raspuns:

Nu amose nici o actiune a lui Constanti-
novichi Ilie pe care sa o fi stiut in dezacord cu linia
P.C.R. si nici nu am ramosent reodata pe cineva
care sa influenteze sau sa opririna pe linia greota
actiunile sale. —

si. noaptea

George Beza

Urmare

85
După ce mi s-a citit cuvânt cu cuvânt, cele declarate
de mine în prezentul, sustin și acumoz. -

L. nap. *Teodor*

George Boga

Rap. cluj. 511/33209

din 17 IV 1953.

Jc 112975 din 20 IV 1953.

Lado. Borodou

86

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat

Elefterescu Dumitru, născut la 17. III.
1915, în Buc. pînă lui Iacob și Dumitra, arecat
sotului. București, ^{de}oseaua Mihail Brancu Nr. 26. Se
prezintă autînt în Punct Ainel.

11. IV.

1953

Orașul

Ainel.

Interogatoriul a început la ora _____ și min. _____

s'a terminat " " " "

Intrebare:

În cadrul activității dvs.
cînd tînuți alți cunoscute pe Constantinovschi Iliu? Dacă da, în ce împre-
jurări, pînă cînd și fost în rela-
ții cu el sau alți sunt posibilitatea
să-i cunoașteți activitatea și alți lu-
dine?

Răspuns: Cînd făceam parte din
Tineretul Comunist am fost de mai
multe ori la cîminul studenților
luciei din București, "Scholar", unde
locuia Iliu Constantinovschi și unde
l-am cunoscut. Deși el era student
la drept ca și mine, totuși nu beam
întîlnit la sedințele de studiu
a studenților de la facultatea
de drept. În diverse activi-
ți pe care le cunoșteam celula

iscălitura.

Stolyer

Urmare: studentilor de la facultate de drept Gheorghe Constantinovici, din amintea sa a luat parte activa salaturii de noi, mai tarziu condus in acea pozitii - rinceinat de organizatia Partidului de Bucuresti, sa-mi daps de aparitia Revistei "Critica", organ legal al Regimului P.C.R. Bucuresti, l-am intalnit pe Gheorghe Constantinovici la "Asa-Menclovia", unul din redactorii revistei reviste si am aflat ca Gheorghe Constantinovici are si el legaturii in resortul de presa ilegal al P.C.R.ului. Merita sau putem intra aici 1932-1936, cand am facut parte din G.T.C.

L-am mai intalnit pe Gheorghe Constantinovici, prima in anul 1940, cand el a plecat in Banat - la si s-a activat in cadrul "Frontului Studentesc Democrat" organizatie legala de masa, creata la initiativa U.T.C.-ului, care o conducea. Tutubare: Ce cunoasteti despre activitatea lui Gheorghe Constantinovici din anul cand l-ati cunoscut si prima in anul 1944 si din 1946 prima la data cand ati fost arestat?

Urmare:

Răspuns: Pentru în anul 1940, când
The Constantinovochi, a plecat în
Basarabia nu-i cunoșteam activi-
tatea mai amănunțit decât
nu știu din a relata pe cea par-
te. Tot după 1944, l-am întâl-
nit o singură dată întors pe-
tră și mi-a spus că a devenit
cu Primăria Unirii Forțice și
este responsabil de raport
a unui pier din Unirea For-
țice, aproximativ în toamna an-
ului 1944, sau Primăria an-
ului 1945. Alceva nu mai știu
nimic despre el.

Intrebare: Care erau legături
sale de prietenie mai apropiate
și cine erau acestea?

Răspuns: Gogu Rădulescu, Mihail
Menculovici, Carol Neimen, și Șef
Bucur, erau studenți membri
ai U. T. C. ului, după 23 Aug. 1944
nu-i cunoșteam legăturile și pri-
etenii.

Intrebare: A avut legătură cu
Section Wetson? sau cu a avut în
ce nu constată?

Răspuns: Nu știu să fi avut re-
legătură cu această persoană.

Intrebare: Care era atitudinea
și cum se manifesta el față de
P. C. R. și activitățile sale?

Semnatura

Stefan

Urmare:

Discurs: Ilie Constantinovschi
se manifesta ca un aderent
al P.C.R.ului si un curvor
mici o manifestare potrivnic
fata de linia politica a P.C.R.
-ului.

dupa ce am citit prege-
tul proces verbal de interogatori
subscris cu curvont si am ex-
stat ca conynmole in tocmari
pe cele declarate de mine sus-
tin si semnez proprie.

Ilie

Inchetator
lt. Jofom

PROCES VERBAL DE INTEROGATOR

=====

Arestatul VULPESCU PETRE, născut la 13 Martie 1913, în comuna Buftea-Regiunea București, fiul lui GRIGORE și ALEXANDRINA, de profesiune zootehnician, cu ultimul domiciliu în Com.Buftea, satul Flămânda.--

10 Februarie 1953

Orașul București.--

Interogatoriul a început la ora 9,30'

" s'a terminat la ora.....

Intrebare:

În ancheta D-tale. ne-ai vorbit de un anume CONSTANDINOVSCHI ILIE. Ancheta îți cere să arăți tot ce cunoști despre el ?

Răspuns:

Pe CONSTANDINOVSCHI ILIE l-am cunoscut la Facultatea de Drept, unde eram și eu și el studenți prin anul 1930-31.--

Mi-a fost prezentat de PETER FERDINAND FISER (azi se numește NAVODARU) ca un student de stânga, care poate fi utilizat de celula dela Facultatea de Drept. A activat în cadrul celulei din 1931 până în 1933, în 1933, am primit o comunicare, cred pe linie de partid, unde se arăta că CONSTANDINOVSCHI ILIE și-a însușit bani din fondurile organizației P.C.R. din Chilia Nouă. Această informație am mai primit-o și dela celula studențească dela Căminul

În urma acestui fapt s'a rupt legătura cu el.--

Prin 1936, în perioada formării Frontului Studențesc Democrat, CONSTANDINOVSCHI ILIE a apărut ca făcând parte din acest front, fără a fi înscris în vre-una din organizațiile componente și fiind sprijinit de președintele Frontului GOGU RADULESCU, cu care era prieten.--

GOGU RADULESCU în 1952, era Ministru Adjunct la Ministerul Comerțului Exterior.--

CONSTANDINOVSCHI ILIE s'a împrietenit cu GOGU RADULESCU în perioada 1935 - 1936, când amândoi colaborau la revista "Stâng" scoasă de PETRE PANDREA și PAVEL PAVEL, care erau

național țărăniști.-

Au mai colaborat la ziarele "Adevărul" și "Dimineața" Aveau legături cu BRUNE POCS și cu MOLDOVEANU. Tot în această perioadă aveau strânse legături cu CONSTANTIN LUCREȚIA VALCEANU, care făcea pe omul de stânga, dar a fost demascat ca provocator în timpul războiului din Spania.-

În timpul rebeliunii legionare a scos o gazetă clandestină, fapt care ulterior a dus la condamnarea lui.-

În Frontul Studentesc Democrat, activitatea lui CONSTANDINOVSCHI ILIE, a constat din redactarea apelurilor și manifestelor, cu caracter antifascist, pe care le publica în ziarele "Adevărul" și "Dimineața".-

Deși nu era înscris în nici una din organizațiile Frontului, "CONSTANDINOVSCHI ILIE datorită prieteniei ce o avea cu GOGU RADULESCU, ajunsese un element central, al conducerii Frontului Democrat Studentesc.-

Cred că ara sprijinit și de către CONSTANTIN CRACIUN care activa în fracțiunea centrală a Uniunii Studenților Comuniști și avea ca sarcină munca organizațiilor de masă.-

În cadrul Frontului Studentesc Democrat, erau două tendințe în ceea ce privește orientarea și activitatea frontului :

- o tendință urmărea legarea Frontului de masele studentescești prin organizarea de acțiuni cu caracter profesional, iar cealaltă tendință care era numai pentru agitație de presă și reducea acțiunea Frontului numai la publicarea de apeluri și manifeste în ziarele "Adevărul" și "Dimineața" Aceasta din urmă era reprezentată de CONSTANDINOVSCHI ILIE. Această tendință din nenorocire a învins până la urmă.-

- Datorită acestei tendințe și a legării Frontului prea strâns de aceste ziare, Frontul a tras în unele acțiuni de apărare a intereselor Adevărului și Dimineaței, care nu-și aveau locul.-

Câtez din aceste acțiuni, organizarea de echipe studentescești, care așteau pe stradă ziarul Universul, în numele studenților democrați, ca răspuns la arderea ziarelor Adevărul și Dimineața de către fasciștii care erau puși să facă acest lucru de organele Ministerului de Interne, care urmăreau cumpărarea ziarelor Adevărul și Dimineața la un preț mai puțin și făceau presiuni cu organizațiile fasciste, tulburând vânzarea ziarelor.-

În vara anului 1936, s'a organizat la Moeciu de Jos, lângă Bran, tabăra Frontului Studențesc Democrat, cu concursul financiar al ziarelor "Adevărul" și "Dimineața", care au alocat un fond.-

Comitetul Central a Frontului nu a știut nici suma alocată de ziare și nici nu a decis cum să fie folosită această sumă. Ea a fost exclusiv deținută de ILIE CONSTANDINOV-SCHI și GOGU RADULESCU.-

După ce am ajuns în colonie, ni s'a cerut de către GOGU RADULESCU sau CONSTANDINOV-SCHI ILIE, legitimațiile care au fost strânse în camera unde locuiau GOGU RADULESCU, CONSTANDINOV-SCHI ILIE și PETRE GHEORGHIU, care erau nedespărțiți.-

La câteva zile după strângerea legitimațiilor am fost înconjuțați de jandarmi, care nu ne-au mai permis să ieșim sau să intrăm în colonie.-

Noi am trimis în mod secret doi oameni la București, care au comunicat acest incident, s'a făcut publicații în presă și cordonul s'a ridicat.-

După ce s'a ridicat cordonul făcut de jandarmi, a venit RADU OLTEANU, care era șeful organizației radical țărănești din Brașov și ne-a spus că a fost chemat la Siguranță și întrebat dacă radical țărăniștii sunt și ei în front și după asta i s'a arătat o listă cu studenții care erau în colonie, printre care erau și vre-o 4 sau 5 muncitori. Unul se numea COZMICI.-

Nimeni din Colonie nu cunoștea și nu a avut mijbace să cunoască nominal participanții în colonie, decât CONSTANDINOV-SCHI ILIE, GOGU RADULESCU și PETRE GHEORGHIU, care au avut la dispoziție legitimațiile tuturor participanților și care nu au putut justifica plauzibil motivul strângerii legitimațiilor, fapt care mi-a născut bănuiala că unul din ei trei a predat lista cu participanții, Siguranței.-

În tabără, Frontul a dus o activitate tot pe linie de presă, fără a trece la o activitate constructivă, legată de masele din comună sau din regiunea respectivă. Participanții făcând mai mult o viliatură.-

În tabără începuse agitații în sensul că nu se cunoștea fondul alocat de ziarele arătate, coloniei, și mai mult nu se știa modul cum se folosesc acești bani. Circula șvonul că GOGU RADULESCU, CONSTANDINOV-SCHI ILIE, GHEORGHIU PETRE și ȘTEFANESCU dela agronomie, și-ar fi însușit din banii coloniei

și că ar fi fost văzuți de câteva ori beți prin sat.-

Pentru a sbulbera aceste svonuri am cerut în sedință Comitetului Central al Frontului, ca ILIE CONSTANDINOVSKI să dea socoteală de sumele primite și modul cum le-a cheltuit și în urma acesteia Comitetul să dea descărcare și să comunice studenților că lucrurile sunt exacte.-

ILIE CONSTANDINOVSKI s'a opus acestei cereri și a cerut să i se dea descărcare prin încredere, fiind susținut de GOGU RADULESCU, GHEORGHIE PETRE și MIHAIL DRAGOMIRESCU, care reprezentau majoritatea.-

Eu am refuzat să accept cele cerute de majoritate, întrucât față de svonurile care circulau și față de trecutul lui CONSTANDINOVSKI, care mai mâncase în trecut și alte fonduri, ar fi însemnat nu numai să calc principiul de control, pe care trebuia să-l respecte Comitetul de Conducere, dar și să fi devenit complice cu el.-

Neputând să admit acest lucru m'am retras din Front.-

În 1937, când eram militar, a apărut în presă un articol în care se spunea că am fost exclus din Frontul Studențesc Democrat, pe motive de atitudine de spargere.-

După apariția acestui anunț, am mers la ziarul "Adevărul" și m'am interesat la PANDREA, care era secretarul redacției. PANDREA mi-a spus că nu știe nimic, deoarece nu a trecut nici o notă în acest sens pe la el și că eu pot să dau o desmințire tot în presă.-

Nu am dat desmințirea dar m'am dus la GOGU RADULESCU și l-am întrebat dacă Frontul a dat un astfel de comunicat în presă. El mi-a spus că nu, dar comunicatul a fost dat personal de ILIE CONSTANDINOVSKI, care l-a dat direct la tipografie, cu toate insistențele lui RADULESCU de a nu publica asemenea comunicat.-

În urma acestui incident, am rupt orice legătură cu GOGU RADULESCU și cu CONSTANDINOVSKI ILIE.-

Părerea mea în prezent asupra atitudinii pe care a avut-o CONSTANDINOVSKI ILIE, împotriva mea, e că CONSTANDINOVSKI a primit directive de la Serviciul de Informații Englez prin BEN ZILBER, cu care era prieten intim, și care avea legături cu maiorul SEETON WATSON, care a cunoscut o serie de elemente tinere de stânga, care lucrau la Institutul de Conjunctură, împreună cu BEN ZILBER.-

Am început să-mi dau seama de acest lucru abia în străinătate, când l-am cunoscut pe SEETON WATSON, care mi-a

vorbit despre GOGU RADULESCU și NAVODARU (PETRE FERDINAN FISER).--

Scopul urmărit prin acțiunea publică creiată de CONSTANDINOV-SCHI împotriva mea, nu era alta decât izolarea mea de mișcare.--

Începând din 1937, nu l-am mai văzut pe CONSTANDINOV-SCHI.--

Am auzit în 1945, de la soția lui GOGU RADULESCU, care în acel timp lucra la "Graiul Nouă" că ILIE CONSTANDINOV-SCHI se află în URSS încă din anul 1940, deține un grad superior în armata sovietică și că este corespondent la ziarul "Izvestia".--

După încheierea armistițiului, a venit în România de unde a trecut în Jugoslavia. În acel timp în Jugoslavia se afla și SEETON WATSON. Nu știu dacă a luat legătură cu el.--

Nu știu cât a stat în Jugoslavia, dar știu din auzite că acolo a fost în calitate de corespondent de presă, după care s'a înapoiat în U.R.S.S.

Prin 1949 am auzit de la PERAHIM IULIU despre CONSTANDINOV-SCHI că a făcut o cerere de repatriere din U.R.S.S. care a fost refuzată.--

Am auzit că a fost împotriva venirii lui în țară CONSTANTA CRACIUN, dar nu știu de la cine am auzit.--

Întrebare:

Arată Dta. unde, când și cum l-ai cunoscut pe SEETON WATSON ?

Răspuns:

Pe SEETON WATSON l-am cunoscut la Ierusalim în anul 1941, pe la sfârșitul lunii August la casa Românească de pe Str. Sft. GHEORGHE.--

La Casa Românească se afla și biroul de propagandă antinazistă care lucra în vederea Congresului anti-nazist a românilor din străinătate. L-am cunoscut în acest birou, fiind adus de către BEZA GHEORGHE, care mi-a spus că SEETON WATSON vrea să mă întrebe unele lucruri în legătură cu activitatea biroului. Discuția care am avut-o a durat cam trei sferturi de oră, în care timp SEETON WATSON a luat cunoștință de materialul pregătit în vederea Congresului.--

SEETON WATSON mi-a spus că el e curierul Ambasadei Engleze din Istanbul și vrea să cunoască stadiul lucrărilor Congresului întrucât aprobarea de pregătire a Congresului și

recunoașterea mișcării antinaziste, se făcuse prin intermediul Ambasadei Engleze din Istanbul. SEETTON WATSON și-a exprimat dezacordul în ceea ce privește linia politică a mișcării exprimată în materialul pregătit pentru Congres și în special față de broșurile male, care aveau titlul : "Diversiunea revizionistă", care combătea agitațiile revizioniste ale lui MANIU și "Școala vocii lui HITLER în emisiunile postului X", unde combăteau devierile revizioniste făcute de un post radiofonic care mai târziu am aflat că era englez.-

SEETTON WATSON, cu această ocazie, a mai făcut și investigații fine, pentru a cede cum se dezvoltă conflictele dintre mine și BEZA GHEORGHE.-

Nu știu dacă în aceeași seară, sau a doua seară, după discuția avută cu SEETTON, am luat masa împreună cu acesta și cu BEZA la un hotel unde el locuia.-

După masă am stat cu el în holul hotelului, și cu această ocazie el mi-a spus că-i pare rău pentru că nu ne înțelegem, deoarece avem prieteni comuni în țară. Mi-a vorbit cu această ocazie că a stat în România mai mult timp la Cluj, că a făcut o lucrare asupra mișcărilor țărănești din Balcani și că a făcut legături cu Frontul Plugarilor, considerând această organizație ca cea mai simpatică din România.-

Tot în această discuție SEETTON WATSON mi-a vorbit despre ZILBER, GOGU RADULESCU și NAVODARU, spunându-mi că-i cunoaște. Pe GOGU RADULESCU mi-a spus că l-a cunoscut în casă la BEIU ZILBERG și a discutat cu el despre evenimentele politice. Pe NAVODARU și alți tineri despre care mi-a vorbit, că i-a cunoscut, lucrau toți la Institutul de Conducătoare și i-a cunoscut până la BEIU ZILBERG. Nu-mi amintesc numele tuturor cunoștințelor lui, despre care mi-a vorbit.-

Intrebare:

De unde știa SEETTON WATSON că GOGU RADULESCU, NAVODARU, BEIU ZILBERG și alții sunt prieteni comuni ai dvs.- ?

Răspuns:

În timpul când am discutat cu SEETTON WATSON, numai eram prieten cu acest grup încă din 1937, când m'au atacat.-

Faptul că cei doi mai sus ne erau cunoștințe comune, SEETTON WATSON nu putea să știe decât dela ei. Din discuțiile avute cu SEETTON WATSON, mi-am dat seama că era destul de bine informat de activitatea Frontului Studențesc Democrat din România, precum și în general despre cercurile politice de

stânga, în mijlocul cărora își desfășura activitatea.-
Întrebare:

Mai sus ai arătat că după încheierea armistițiului
CONSTANDINOVSKI IILIE a fost în Jugoslavia, unde în acel timp
se afla și SEETON WATSON. Arată de unde știi Dta. că în acel
timp SEETON WATSON se află în Jugoslavia ?

Răspuns:

Prin luna Iunie - Iulie 1945, pe când mă aflam la Cairo
în drum spre țară, am aflat cred dela MIHAIL SOLOMON, sau
TURCANU, pe care i-am întrebat despre englezi, pe care îi
cunoscusem, unde se află, spunându-mi că SEETON WATSON după
încheierea armistițiului se afla în Jugoslavia, unde de fapt
a lucrat cel mai mult.-

Venind în țară cred că am aflat dela soția lui GOGU
RADULESCU, în acel timp se dusesse în Jugoslavia și CONSTANDI-
NOVSKI IILIE.-

Prezentul proces verbal l-am citit și corespunde în
tocmai celor declarate de mine, pentru care îl susțin și-l
semnez propriu.-

ss) PIETRE VULPESCU

LT DE SECURITATE

Răpeanu I.

373/ 19 Februarie 1953

N O T A
=====Cu rezultatul dela A.S., cu privire la numitul
BEZA GHEORGHE.-Dosar Nr. 126450, individual. f.7.-

BEZA GHEORGHE, născut la 1 Iulie 1907 în Com. Ghimpați -Vlașca, fiul lui Dumitru și Ioana, căsătorit, cu VASILIOA, născută la 1.III.1913 în București, fiica lui Stan și Maria, de profesie profesoară, studii Școala Normală, și cursul de limbă engleză, domiciliati în Timișoara B-d 23 August Nr.5

Susnumitul într'o fișă personală este cunoscut astfel: în anul 1939 pe când urma studiile Universitate la București s'a încadrat în mișcarea legionară secția "Arhanghel și Mihail".-

În anul 1930-1931 după votarea "legii Dobrogea Nouă", BEZEA GHEORGHE, făcând parte din complotul legionar a atentat la viața fostului ministru de interne Constantin Angelescu, care după atentat a stat un an la închisoare.-

După eliberarea sa câștigă o mare încredere în rândurile macedonenilor, devenind un pion puternic în mișcarea legionară. În anul 1936 din cauza unor divergențe în conducerea legionară se retrage din mișcarea legionară, intrând în rândurile lui Stătescu, neputând obține nici acolo șefia (la Stătescu) aluneacă oarecum spre politica de stânga astfel reușind să înființeze o grupare de câteva persoane maniste. Cu această ocazie face cunoștință cu avocatul Metea, Apostolescu și Galimos din Timișoara, iar din P.C.R. în ilegalitate face cunoștință cu Petru-

șcanu.-

În anul 1940 se refugiază cu familia în Turcia unde a fost achiziționat de englezi la Radio România Liberă în calitate de speaker în limba română, adresându-se poporului român după directivele date de englezi.-

În anul 1944 după armistițiu pleacă cu familia în Anglia de unde în toamna anului 1945 vine în țară. La București prin intervențiile lui Pătrășcanu intră la Agenția de Presă "Agepres", unde activează până în anul 1947, după demascarea lui Pătrășcanu a fost dat afară rămânând un timp fără ocupație.-

În toamna anului 1948 soția lui fiind profesoară a cerut să fie transferată la Timișoara obținând aprobarea s'a mutat în Com. Săcăloz unde unii prieteni ai săi i-au pus la dispoziție locuința necesară.-

Dela venirea sa în acea comună colaborează direct cu legionarii din această comună.-

Susnumitul este semnalat că conduce o grupare legionară care are ca scop să treacă la acțiunea activă la momentul oportun, în prezent mărginindu-se numai la anumite ședințe de informare, inițierea noilor cadre, ajutorul legionarilor, etc.-

Miliția Județului Timișoara cu adresa nr. 19/17 din 17 August 1949 înregistrat la această direcție sub. nr. 23017/949, semnalează pe susnumitul că are o deosebită priză în masa macedonenilor vizitându-i zilnic la domiciliu și ținând trează în sufletul lor idei antidemocratice populărizând diferite știri alarmiste ascultate la posturile de radio imperialești cât și din diferite cercuri reacționare locale.-

Deasemeni este cunoscut că a fost comisarul poliției pe lângă misiunea britanică și americană în Egipt, Anglia, etc.-

BEZA GHEORGHE, intenționează să intre în corpul didactic în care sens Organizație PMR din Com. Săcăloz i-ar fi dat referințe bune.-

În ziua de 29 August 1949 este semnalat de informatorul "Sopu" că se bucură de o mare simpatie în rândurile colonialiștilor macedoneni în special legionari din această comună pe care îi protejază în toate ocaziunile, exploatând orice nemulțumire a acestora, adresându-se autorităților administrative din Timișoara.-

Deasemenea mai este semnalat că în ultimul timp împreună cu soția sa anume VASILICA profesară la Liceul Diaconovici Loga din Timișoara s'au înscris la cursurile I.C.D. pe care le urmează în vederea numirii sale în învățământ.-

Miliția Județului Timișoara prin corespondența Nr. 17/15 din 24 Octombrie 1949 înregistrează la noi sub Nr. 29705/949 semnaleză că numitul BEZA GHEORGHE din Com. Săcăloz că ar fi mers în Com. Sânpetru German, luând legătură cu 4 macedoneni care în urmă aceștia au fost ridicați de către organele securității.-

Susnumitul mai este cunoscut ca unul care este inima focarului reacționar din Com. Săcăloz.

Dintr-o notă informativă din 8 Iunie 1950 rezultă că numitul BEZA GHEORGHE, profesor la marxism-leninism la un liceu din Timișoara.-

În anii 1940-1946 a fugit din țară care în acest timp a fost în serviciul Intelegence Service cu gradul de Colonel în localitățile Cairo și Ierusalim iar după 1946 a fost redactor la ziarul România Liberă.-

Cu ordinul Nr. 114/130650 din 4 Septembrie 1950 a D.G.S.S. înregistrat sub Nr. 22379/950 se cere indentificarea lui BEZA GHEORGHE, născut în anul 1907 Com. Ghimpați-Vlașca de profesie ziarist.-

Din referatul întocmit de tov. Lt. Maj.- BODOR PETRE la 26 Septembrie 1950 (ca răspuns la

ordinul cu nr. de mai sus) rezultă că BEZA GHEORGHE este angajat la Școala Profesională de Chimie Gh-Doja din Timișoara unde predă lecții de fizică și geografie, fiind totodată și diriginte al clasei I-a propus în acest post de către Șeful Popular prin tov. MESTER și JIVULESCU.-

În școală nu se bucură de simpatie, fiind un om carierist, deasemeni insistă să fie numit director de studii afirmând că merită acest post întrucât a fost închis cu tov....., este un element incorect și suspect.-

Din fișa personală aflată la Direcția Școlii, rezultă, că în anul 1940 părăsește țara și pleacă în Turcia la Istanbul, motivând acest lucru că este condamnat la moarte de legionari.-

În anul 1941 ajunge în Irvoil la Haifa, Ierusalim, Egipt și Cairo.-

Deasemeni rezultă că are 3 copii: 1.-PAUL de ani 15, membru în conducerea U.T.M., elev cl.III-a la Liceul de Băieți Nr.1. 2.- LIGIA, de ani 13, pionieră, elevă cl.III la Liceul de Fete Nr.1 și 3.- EMIL la grădinița de copii.-

În anul 1944 BEZA GHEORGHE, pleacă la Sudan-Kartum. În anul 1945 se înapoiază în Cairo în Turcia la Istanbul, iar în toamna acestui an vine în țară.-

Din autobiografia lui rezultă că în acest timp a fost arestat de către Securitatea Britanică și internat în lagărul Sudan și Egipt.

Responsabilul Cadrelor unde susnumitul funcționează afirmă că nu este angajat definitiv în postul care îl deține, întrucât susnumitul are un trecut dubios și este în curs de verificare.-

Este căsătorit cu numita VASILICA, născută la 1 Martie 1913 în București, fiica lui Stan și Maria, profesoară, origină socială muncitorească domiciliază în Timișoara Bb. 23 August Nr.5.-

Dosar Nr. 83421/6 fila 157

Dintr'o declarație dată de numitul MUGUR COSTICA la 15 Septembrie, 1949 în timpul anchetei în legătură cu serviciul de informații britanic, rezultă următoarele: că în Septembrie 1944 la cunoșcut pe nu anume BEZA, la Ministerul Economiei Naționale.-

În anul, 1945 acest BEZA făcea vizite lui PORTER și lui IAROSLOVICI care lucra la Oficiul de Presă Britanică. Deasemeni acest BEZA a făcut parte din grupul, lui RICA GEORGESCU, care fusese arestat pentru activitate informativă în timpul războiului.-

În anul 1947 numitul BEZA a avut o convorbire telefonică cu RICA GEORGESCU la NEW-YORK.-

Pe la sfârșitul anului 1948 numitul BEZA trimite prin ELEONORA BUNEA un bilet pentru a-l prezenta oricărui englez dela legatie.-

Dosarul 83421/7 fila 92.-

Dintr'o declarație dată de numitul MARCEL MUGUR la 19 Septembrie 1949 cu privire la activitatea de spionaj britanică rezultă că: un anume BEZA care făcea parte în timpul războiului din grupa arestată odată cu RICA GEORGESCU, dădea informații lui PORTER din cercurile comuniste unde el avea legături.-

Dosar Nr. 3530 fila 125

Într'o notă din 24 Februarie 1938, întocmită cu ocazia votării constituției, printr'un număr de 237 persoane care au votat contra figurează și nu anume BEZA GHEORGHE, ziarist, domiciliat în Str. Flevnei Nr. 34.-

Dosar Nr. 117922

Într'o notă din 8 Mai 1947 întocmită de D.G.P. cu privire la numitul VULPESCU PETRE, care în timpul războiului se afla în Turcia. În timpul anchetării acestuia în legătură cu activitatea serviciului informativ englez și agenților săi, rezultă: că prin principalii conducători ai rețelei infor-

Vulpesca Petru rezultă că-l ¹⁰⁰
Cunoaște pe acest Beza. trebuie
să verificati aceasta direct caud
atîciut "investigati" însă să
nu treziți suspiciuni —

Cănd atîciutelat pe cine mai cu
noaste trebuie să fiți atenți, dacă
nu-l aminteste și pe Beza și
atunci rămănea să stabiliți dacă
este vorba de Beza care ne interesează.

mative engleze figurează și un anume GH.BEZA, agent al serviciului de informații englez.-

Dosar 13583 fila 21

Intr'un tabel nominal de persoane care făceau parte din organizația Gărzii de Fier denumită Echipa Morții, care avea ca scop săvârșirea de atentate în București, figurează și un anume BEZA GHEORGHE, student.-

=====

SIT. DE SECURITATE

Neagu Nicolae

Nota

378

102

Cu materialul dela Arhivă
& numitului

Vulpena Petre

Acum este arestat așa cum reiese
din materialul dela Dr. T. pentru
spionaj în favoarea legății engleze.

Investigații făcute de tot Lt. de la București

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Des. 3427 Encl. 4 416

Intima referat întocmit la 13 dec.
1937 de Corpul Detenților Secția I-a
cu următorul conținut: Petru Vulpescu și
Mihail, român, fiu lui Grigore Vulpescu
și Alexandrina, născut la 13. Martie
1913 în Com. Bătea-Ilfov-de pref.
avocet, licențiat al Fac. de Drept din
Capitală cu domiciliul în Str. Garel
Dona Nr. 11. În vîrstă a act. nat
în vîrstă de clandestin comunist
cu atribuții în secțiunea studen-
ților revoluționari, afiliați U.T.C. din
cu scopul de a atrage tineretului
în partidul Comunist a lucrat
partea la toate manifestările Frontu-
lui Studentesc deosebite orga-
nizate complotate comuniste pentru
atrage tineretului în mișcarea rev.
- În anul 1935 a fost
revelat din vîrstă comunist pentru
obstacole grave dela conspirație. și în
același an s'a ocupat cu org. tineretului
socialist pe lângă grupurile Poporului
Moscănită, fiind unul în conducerea
centrală a acestor acțiuni. După o
detrașiștată intrare de org. a acestor
acțiuni în scolare, s'a oca-
prescruși, și s'a format un
organele centrale ale grupurilor
fidele pentru acțiune individuale sau
colectivă Comunist s'a cîntat în fa-
indiferență.

La născutului celui 1946 a fost
exclus pentru faptul că nu este
contat de către Direcția Tineretului
Socialist, care dispune programul
portofoliului, contând și org. unice
pe baza de clandestinitate, actuale
lui fiind calificate drept un act
de indisciplină față de partid.

Dos. Sp. 5571 Sp. v. 30 f. 142, 149

^{Corbulea}
Județ Iași Interviu 23.11.95
Valpescu Petre născ. 13.11.913 în
Com. Bănești din C. G. născ. 886
în Creșterea Coștăcel și Alexandru
născ. 1882, comisar, Are o sora Maria
născ. 1910. Este căsătorit cu Mary-
eta născ. 1908 la Iași. Cădat, dăru.
Bănești în Bd. Mirareș 58 (1945)
La 448 în un atelier de tin-
toare în str. Colăceșen nr. 9 (1948)
Între For. de drept dar în drept
al For. din Petri, Căpitan Social
burghez.

- Conștientizat este dubios, foarte inu-
nt, nervos și neșezit
- Relații: Iulie Sozian și Beza Ghe.
Zăvoiu și Zăvoiu Mihail Stănescu

Cur. Sibiu 199 din Dos 5571-Sp.

Vulpesan Petre, în 1935 a fost arestat și arestat
de corpul și amatori fiind acuzat că a
venit pe zidul lozintelor din Bd. Căpă
lozinei cu „Trăscău Trăscău Socialist.”

A fost deplasat activitate politică în
din Timpul studențesc. Fetele au
1931-1934 pe când era la Fac. de
drept din Buc. a fost conducătorul
org. de studenți. La congresele studen-
tești și în special Băile Herăulești în

1937 a fost exponentul Studenților din
până în 1938 a fost parte din
p.e.r. fiind membru al C.C. al U.T.R.

pe când a fost membru exclusiv
una bunăvoință cu care agent al
siguranței și ca parte din
poeticele „Trotkiste”. În 1938 pleacă

la Paris unde în continuă studiile
în anul 1940 la 27-IX pleacă în
vizite expoziții internaționale din
Germania, în legătură cu
Sipoca Germania, în legătură cu
intervențiile. În 1940 pleacă
la Istanbul, apoi la Londra, la Geneva
unde a lucrat ca agent în grupul
refugiaților pol. și români de aceluși.

Un timp a fost internat în lagărul
Crenadza apoi a fost eliberat și a
lucrat la postul de Redac. „România Liberă”

În afară de aceasta în toată în 1945 a fost
la un timp a fost eliberat mulți români
care au colaborat și lucrat cu înr. Angl.
Englez și care nu au mai fost în țară

În țară a publicat a scris
intervenții politice. Într-o dată de
Anglia și România” broșuri care forța

Porte din Colectiv. Democrație populară.
Fiind bolnav sa retras la ferma lui
la Bufta unde locuiește împreună cu
ființele. De atelier scunduse tot

Cui Jutro note din 1947 este cunoscut
cu intinutul războiului se afla în
fruntea născătoare de refugiat în
Africa de Nord iar de acolo la
Clairo și apoi în Palestina, unde
sa distins grupului de români
care era înfruntat regimului
autonascion ostinând la postul de
Radio România Liberă este reînscut
cu a fost într-o grupă teroristă din
P.N.T. împreună cu Gr. Beza.

- Dos 427 f. 443

Jutro note din 13 Aprilie 1938 în
legătură cu persoanele care vor avea de
în Germania, cu ocazie, înfruntări din
de 50 ani de Cancellarul Hitler vor poartă
cipa din poartă mesei lucrând unușor
Gazetari. Mirela Grigorescu dela "Timpul"
Paleologa dela "România" Al. Gregorian
dela "Universul" Roumanu Diau dela
Curentul, Valpescu dela "Capitală și Sursă"
Georgescu Cocos dela "Marea Română"
etc.

105

Los 19785 D/70 / 514. pe un tabel de
supozitii, si multiplu. Comunisti
care au octract in prisoare
legionara. In focul de prefectura
politice Capitoles serviciu politic de
Siguranța Prieta. Oltu figurează
si un omme Vulpescu Petr. avocet,
a fost arestat in una ingrota rinduri
pt. activitat, el este murit in Comi-
tetul antifascist al rectorului 2
negru. Ulterior a actinat in portul
Goga Cuză. Pe timpul regimului
legionar a actinat ca legionar.
In prezent este proprietarul unei
fabrici de tricotezi. In Oltu
si el a solicitat pasaport
pt. Germania.

Des 12/35 Ev. 20

106

Intro nota din 17 Iulie 1946
Compus din 4-filă în legătură cu
unle cercuri ale zvonilor, cor, figuraz
ri un amic Petre Vulpescu care în
primă en altă a luat parte la activitate
Comitetului Frontului Studentesc. Semo-
erat fiinte în ziua de 17-VII. 1946 orele 12, în
Clubul ianuarist din Cal. Victoriei, în
acelora activități, cu prilejul congresu-
lui general de la Tg. Mureș.

- Des. 1427. Evid- 12 f. 123, 124.

Intro nota din 1 Apr. c. 936 Compus
din 1 pag. cu privire la intrarea de
a omul loc în casa lui Gh. Tăslăușanu
unde sa discutat unele chestiuni cu
privire la venisocul publicat în ziare
"Străzimea" de Gh. Vlăd. figuraz
un amic Petre Vulpescu care a post
Cipet împreună cu: Gogu Rodulescu, Ihe
Constantinowski, Gh. Miron, C. Mihalea, Sava
Mihail, Constantinescu. Căd la o sedinta
fiinte la data de 15 Mai 1936 orele 12.
a Comitetului Frontului Studentesc-
semoerat, fiinte la 15 Mai 1936 orele 12
la Clubul ianuarist din Cal. Victoriei
sa acheta activități, cu prilejul congresu-
lui de la Tg. Mureș.